De Andere Krant.nl

MIJN KRANT

DEANDEREKRANT.NL | E-MAIL VIA: INFO@DEANDEREKRANT.NL | REDACTIE@DEANDEREKRANT.NL

ZATERDAGEDITIE | **ZATERDAG 9 OKTOBER 2021**

Steeds meer mensen kiezen voor het nieuwe Samen Leven

Fotografie: Sodis Vita

HET WORDT EEN TOTAAL ANDERE SAMENLEVING

Karel Beckman

Als reactie op het coronabeleid zijn in heel Nederland lokale verbindingsgroepen opgericht en nieuwe manieren van samenleven ontstaan, vrij van overheidscontrole en commerciële druk. De initiatiefnemers hebben geen vertrouwen in de politiek, maar geloven in hun eigen kracht. “Deze beweging gaat leiden tot een totaal andere samenleving.”

Olaf Weller, de man achter het succesvolle platform KeuzeVrijBijMij, waarop nu al bijna 5000 bedrijven en dienstverleners adverteren dat bij hen iedereen welkom is, coronapas of niet, schat dat er op dit moment rond de 1 miljoen mensen zijn die zich niet neerleggen bij het huidige systeem. “Dat leid ik af uit de bijeenkomsten die wij houden in heel het land. Het wordt ook bevestigd door de massale opkomst van de demonstratie in Amsterdam op 5 september.”

De meeste verbindingsgroepen zijn opgericht tijdens de lockdowns in 2020 door mensen die elkaar wilden blijven ontmoeten. Daaruit zijn vervolgens allerlei nieuwe activiteiten ontsproten, met name rond nieuwe scholen, alternatieve zorgsystemen en lokale, duurzame voedselproductie. Ook wordt volop geëxperimenteerd met vormen van directe democratie en lokale, alternatieve munten. Geld wordt door iedereen gezien als ‘een ruilmiddel’, niet om rijk van te worden.

De initiatiefnemers vertrouwen niet op de politiek, maar zijn optimistisch over de toekomst. “Wij bouwen nu aan de voorzieningen voor de nieuwe samenleving,” zegt Kees Faasse, initiatiefnemer van de Achterhoekse groep Corona Nuchterheid. “Die zullen nodig zijn als de huidige wereldorde in elkaar stort.” Peter Toonen, een van de grondleggers van een andere verbindingsgroep, Lokaal Utrecht, is al even positief over de tijd die komen gaat. “Ik vermoed dat we nog twee jaar ellende krijgen. Maar mensen gaan het steeds meer voelen. Wij staan voor ze klaar straks.”

Professor Bob de Wit van Universiteit Nyenrode, die een succesvol boek heeft geschreven en een gids voor de ‘autonome regio’ van de toekomst, is ook wars van negativiteit. “Wij bouwen constructief aan een betere wereld. We zijn met onze toekomst in de weer.” Dankzij de digitalisering acht hij de transitie naar regionale, autonome samenlevingen een realistisch toekomstperspectief.

De voortrekkers van de nieuwe beweging denken liever niet in termen van een ‘parallelle samenleving’. Ze streven allemaal naar verbinding met de rest van de maatschappij. “Dit gaat gewoon dé samenleving worden,” zegt Faasse. “Er komt niet een nieuw systeem naast het oude,” zegt Weller. “Het oude systeem, gebaseerd op angst, is onhoudbaar.”

Drie vrouwen die in Noord-Holland de groep Lokaal Sociaal zijn gestart, maar anoniem willen blijven, hebben een soortgelijke visie. “We vechten niet tegen het oude systeem. Dat is zonde van de energie.” Zij zien dat de overheid mensen uit elkaar drijft. “Daardoor worden wij genoodzaakt een andere samenleving op te bouwen. Maar wij staan open voor iedereen. We maken geen onderscheid.”

Overal worden ook nieuwe scholen opgericht, veelal zogeheten B3-scholen die geen subsidie krijgen van de overheid. "De belangstelling is enorm," zegt Suzanne Grieger, medeoprichter van een nieuwe school in Bergen. "We hebben vier webinars gegeven over ons initiatief die honderden deelnemers trokken."

“Ik ben spiritueler geworden ”

Veel groepen hebben inmiddels coöperaties opgericht en zelfs kerkgenootschappen. Dat laatste gebeurt uit praktische overwegingen, omdat een kerkgenootschap veel flexibiliteit biedt om elkaar te ontmoeten. Maar de groepen hebben wel degelijk ook een spirituele component. “Het is een bewustzijnsslag,” zeggen de vrouwen achter Lokaal Sociaal. “Het geeft zoveel energie om mensen te zien en gesprekken te voeren vanuit je hart.” “Ik ben steeds spiritueler geworden,” zegt de nuchtere Achterhoeker Faasse. “Het voelt soms ook echt alsof we een kerkgemeenschap vormen.”

Hoe bestendig de nieuwe initiatieven zullen zijn is de vraag. “We staan pas aan het begin,” zegt Faasse. “Maar als genoeg mensen meedoen, word je vanzelf een machtsfactor.” Weller stelt dat de transitie pijnlijk zal zijn, “zoals iedere geboorte pijnlijk is. Maar ik ben er van overtuigd dat het zal gebeuren.” Volgens Bob de Wit is de transitie onontkoombaar. “We gaan doen en delen. Vergelijk de organisatie van deze burgersamenleving met de wijsheid van een zwerm bijen.”

Prof. Kees van der Pijl, auteur van 'Pandemie van de Angst', dat vanuit ‘linkse’ hoek kritiek levert op het coronabeleid, is voorzichtiger. “Een nieuwe samenleving ontstaat alleen uit nieuwe eigendomsverhoudingen. Zolang de banken doorgaan met hun absurde geldbeleid en de economie gebaseerd is op uitbuiting, zal de beweging marginaal blijven.” Toch ziet hij bij een grote en groeiende groep mensen een enorme vrijheidswil. “Het moment van de waarheid nadert. Als we nu onze rug recht houden, kan er iets moois ontstaan.” ■

▸ **Reportage op Pagina 2-5: Het nieuwe Samen Leven; en pagina 10: Vovie-school wars van testen**

Record aantal mensen vaccinatieschade ▸ 6

De strijd rond Afghanistan ▸ 8

Centrale banken grijpen macht ▸ 10

Zorg volkomen uit balans ▸ 14

Interview Ton Verlind ▸ 18

€ 3,50

JAARGANG 1
24 PAGINA’S
NUMMER 001

8 719325 841534 00121 >

PERSOONLIJK

Bob de Wit bouwt aan autonome regio's

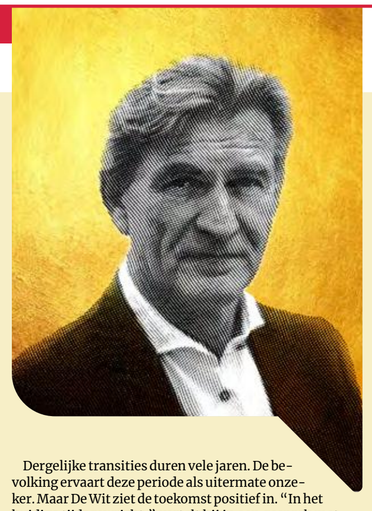

Toine Rongen

Zijn interview op Blckbx is inmiddels bijna 400.000 keer bekeken, zijn vrijheidslezing op YouTube ruim 50.000. Van zijn eind vorig jaar wetenschappelijke boekwerk Society 4.0 verschijnt binnenkort een tweede druk van opnieuw 10.000 exemplaren. Hij doceerde in ruim 50 landen, als keynote-spreker van symposia en conferenties trekt hij volle zalen. Inmiddels is de Rotterdamse hoogleraar het brein achter druk bezochte bijeenkomsten voor het opzetten van regionale autonome samenlevingen. Wie is professor Bob de Wit?

Niet alleen de combinatie van een gedistingeerd, chique charisma met een Rotterdamse tongval en zijn bevlogen vergezichten maken van hem een man in bonus. Het onderzoeksonderwerp van de 64-jarige hoogleraar in Strategisch Leiderschap bij Nyenrode Business University – de transformatie van bedrijven, sectoren en maatschappijen – leeft in deze tijd enorm. Zijn boek Society 4.0 waaraan acht jaar wetenschappelijk onderzoek vooraf ging, stoomt leiders in de private en publieke sector klaar voor wat hij ziet als de komende economische en zelfs maatschappelijke revolutie.

Zijn filosofie in een notendop: de overgangsperiode van een oude naar een nieuwe samenleving is een historisch gegeven. Na het feodale tijdperk (society 1.0), het handelstijdperk (society 2.0) en het industriële, democratische tijdperk (society 3.0) zitten we in een nieuw vacuüm. We stevenen af op een wereld waarin de opkomst van artificiële intelligentie, robotica en blockchain centraal staan: de digitale society 4.0.

Dergelijke transities duren vele jaren. De bevolking ervaart deze periode als uitermate onzeker. Maar De Wit ziet de toekomst positief in. "In het huidige tijdsgewricht," vertelt hij in een gesprek met De Andere Krant, "verplaatst de industriële massaproductie zich uit de rijke Westerse landen naar onder meer China en India. In veel landen zijn grote productiebedrijven daardoor overbodig geraakt. Tel daarbij het succes op van opkomende technologieën als 3D-printing waardoor straks bijna alles lokaal kan worden geproduceerd en de transitie naar een meer regionale productie wordt een realistisch toekomstalternatief. Veel ondernemende burgers zijn daarom bezig met nieuwe initiatieven rond werken en wonen in autonome regio's."

"Ik steek mijn energie in het bouwen van een nieuwe betere wereld"

De Wit ondersteunt de groeiende groep Nederlanders die structureel aan deze regionale gemeenschappen wil bouwen. Naast zijn reguliere werk als hoogleraar, ondernemer en spreker gaat daar vrijwel al zijn vrije tijd aan op. Morgen staat er een lezing op het programma voor de Nederlandse vereniging voor Baggeraars. De Wit oogt fit, hoort bij geen enkele risicogroep, heeft zich niet laten inspuiten en houdt van zijn werk.

Op vrijdagavond wil hij weleens op de bank met zijn vrouw naar een Netflix-serie kijken. Maar reguliere televisie is allang niet meer aan hem besteed. Van de discussies in de media sluit hij zich af. Hij steekt zijn energie zoveel mogelijk in constructieve, positieve zaken. "De geschiedenis wijst uit dat de zittende machtselite de transitie niet ziet zitten. Ze zetten de hakken in het zand, klampen zich vast aan het oude, creëren onrust met het doel hun controle op de burgers te vergroten. Dat is al jaren aan de gang. Maar toen begin maart 2020 de regering de lockdown aankondigde, herkende ik dat echt als een historisch kantelpunt. De bewering van de WHO dat 3,4% van de wereldbevolking zou overlijden, klopte namelijk niet. In het voorjaar was er inderdaad een oversterfte-golf, net zoals in het voorjaar van 2018 trouwens. In 2020 was er in de categorie tot 65 jaar zelfs sprake van ondersterfte ofwel: er stierven minder mensen dan gemiddeld. De ondersterfte bedroeg 0.0026%. Kortom, zo concludeerde ik, de corona-crisis is geen gezondheidscrisis maar een maatschappelijke crisis."

Het corona-verzet dat zich bij de recente grote demonstraties manifesteert heeft zijn sympathie. Maar zelf meeloopen? "Nee"," reageert hij. "Ik schrijf boeken, informeer mensen vanaf de zeepkist met inzichten. Ik heb nog nooit gedemonstreerd. Ik steek mijn energie in het bouwen van een betere nieuwe wereld. Kennelijk straal ik dat ook uit want steeds meer mensen lopen inmiddels warm om zich lokaal in te zetten om structureel aan een Society 4.0 te bouwen." ■

Bob de Wit schreef samen met Roel Wolfert de Gids voor de Ontwikkeling van een Autonome Regio in Society 4.0. Deze biedt handvatten voor de 'bouwers' van autonome regio. Hij is onderverdeeld in negen 'domeinen': democratisch ondernemen, de regionale economie, betalen en bankieren met lokaal geld, regionale digitale infrastructuur (regionaal internet), regionale nutsvoorzieningen (energie en water), gezondheid, lokaal gezond en duurzaam voedsel, leren en ontwikkelen, en samen wonen. De gids bespreekt onder andere een aantal 'best practices', zoals het peer-to-peer internet Threefold, het Duitse dorp Feldheim met een volledig zelfvoorzienend klimaatneutraal energiesysteem, en het Zwitserse lokale-geldsysteem WIR.

De Andere Krant als exponent van het nieuwe Samen Leven

Sander Compagner

Steeds meer Nederlanders verbinden zich om samen te bouwen aan nieuwe structuren buiten de bestaande controlesystemen om. De Andere Krant is een exponent van deze beweging. De initiatieven waarover op de eerste pagina's van deze krant verslag wordt gedaan, gaan over mensen die niet alleen constateren dat er zaken misgaan, of beter kunnen. De geportretteerde mensen hebben gemeen dat ze het heft in eigen hand nemen. Ze nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen leven en leefomgeving.

In 2018 deed het zeer eenzijdige debat over Rusland de oprichters van deze krant beslissen, om dan maar zelf een krant te gaan maken. Niet klagend naast de zijlijn blijven staan maar zelf het verschil maken is dus ook het adagium van De Andere krant.

Het doel is om samen tot een optimum te komen voor alle deelnemers.

De macht over ons dagelijks leven ligt wereldwijd bij een steeds kleinere groep mensen. Supranationale instituties en multinationals zijn machtiger geworden dan 'soevereine' staten. De afstand tussen de machthebbers en de mensen waarover deze macht wordt uitgeoefend is dus ook veel groter geworden. De macht is abstract geworden (wie kent de machthebbers binnen de EU of de boardrooms van de grootste bedrijven) en daarmee steeds moeilijker aanspreekbaar. De toegenomen bureaucratie is een directe gevolg van de relatie tussen de machtige instituties en de verweesd achterblijvende 'gewone' mensen.

Deze ontwikkelingen waren al langer aan de gang, maar zijn met de corona-crisis echt goed zichtbaar geworden. Vrijwel alle landen hebben zich bijvoorbeeld afhankelijk gemaakt van de richtlijnen van de WHO, die op zijn beurt weer wordt gecontroleerd door de farmaceutische industrie. Media, wetenschap en rechterlijke macht laten het afweten als controleur van de macht.

De machtsconcentratie leidt echter ook tot een reactie. Er is een tegenbeweging ontstaan die met de dag groter wordt en vele nieuwe initiatieven ontplooit. Scholen waarbij ouders zelf mee kunnen beslissen over het onderwijs dat hun kinderen genieten. Voedselcoöperaties die deelnemers invloed geven op de kwaliteit van hun voedsel. Lokaal geld waar niet de banken (middels rente en fiatgeld) van profiteren maar dat dient om de consumenten en (kleine) ondernemers vooruit te helpen.

De ideeën en de initiatieven zijn talrijk en in allerlei fases van ontwikkeling maar hebben een duidelijke gemene deler. Het doel is om samen tot een optimum te komen voor alle deelnemers. Ondernemen ten koste van de ander of van de omgeving is niet de bedoeling. De Andere Krant heeft in deze eerste editie veel ruimte ingeruimd voor de trend die we constateren en waar we ons onderdeel van weten. Ook in onze komende kranten zullen we verslag blijven doen van dit nieuwe 'Samen Leven' dat ontluikt in onze tijd. ■

Kees Faasse: "Parallelle samenleving? Dit wordt gewoon dé nieuwe samenleving"

Vanuit de Achterhoekse verbindingsgroep Corona Nuchterheid is een breed initiatief ontstaan dat zich inzet voor een 'Gezonde Samenleving'. Oprichter Kees Faasse, ondernemer in de metaalbranche, bouwt met zijn groep aan het fundament van een nieuwe tijd. "Wat wij doen is niet een parallelle samenleving creëren. Dit moet gewoon dé samenleving worden."

Van de redactie

Het begon in 2020 met een blog die veel bezoekers trok, soms wel 100.000 in een maand. Kees Faasse beschouwde de coronamaatregelen als een machtsgreep. Hij ging flyers verspreiden – het zijn er nu 700.000 stuks. Dat leverde veel nieuwe contacten op. Op 8 november 2020 organiseerde hij onder de naam Corona Nuchterheid de eerste "verbindingsborrel" in de Achterhoek. Die vinden nog steeds maandelijks plaats. Er komen steeds zo'n 70 mensen op af.

Maar de leden van Corona Nuchterheid wilden meer doen dan praten. In april van dit jaar lanceerden zij het initiatief De Gezonde Samenleving (https://gezondesamenleving.nl/), dat zich richt op gezond voedsel, zorg en onderwijs – vaste thema's bij alle verbindingsgroepen in Nederland.

De groep gaat boeren helpen om de omslag naar biologische productie te maken. "Ons doel is om de onafhankelijkheid van boeren ten opzichte van de overheid en de multinationals te vergroten. De afstand tussen boer en burger moet kleiner." De groep heeft ook een lokatie gevonden waar ze alternatieve zorg gaan aanbieden en huiswerkondersteuning.

Corona Nuchterheid is daarnaast aan het onderzoeken of er een rechtspersoon moet worden opgericht, bijvoorbeeld een coöperatieve vereniging. Faasse beseft dat het initiatief zich nog in een pril stadium bevindt. "We staan pas helemaal aan het begin. We zijn begonnen aan een hele grote puzzel. Je weet eerst niet eens dat het een puzzel is. Je hebt ook geen voorbeeld hoe hij moet gaan worden. En er zitten veel stukjes tussen die er niet bij horen."

Ons doel is om de onafhankelijkheid van boeren ten opzichte van de overheid en de multinationals te vergroten

Hij benadrukt dat zij geen strijd voeren tegen mensen die er anders over denken. "Integendeel, die willen we juist erbij betrekken. We willen verbinden."

Tegen de overheid strijden is volgens Faasse ook weinig zinvol. "De overheid is zo sterk. Daarom moet je ook zelfvoorzienend zijn." Het huidige systeem is sowieso een doodlopende weg, zegt Faasse. "Er moet een nieuwe wereldorde komen, maar niet wat ze in Davos of in New York willen." Met de Gezonde Samenleving wil hij "bouwen aan de voorzieningen die nodig zullen zijn in de nieuwe maatschappij, als de huidige wereldorde in elkaar stort."

Is het denken over een nieuwe wereldorde niet wat ambitieus voor een groepje eenvoudige Achterhoekers? Faasse: "Misschien lijkt het alsof wij bezig zijn met megalomane dingen, maar we willen vooral ons steentje bijdragen. Als genoeg mensen dat doen, ben je samen een machtsfactor." Hij vindt de term "parallelle samenleving" in dit verband niet gelukkig. "Dit moet gewoon dé samenleving worden." De ondernemer voelt zich geïnspireerd door de vele nieuwe mensen die hij het afgelopen anderhalf jaar heeft leren kennen. "Je hoeft elkaar niks uit te leggen. We horen bij dezelfde kerk! Je komt zondags bij elkaar, als een kerkgemeenschap. Wat dat betreft is dit ook wel een hele mooie tijd." ■

Society 4.0 streeft naar regionale gemeenschappen

Toine Rongen

Op de dag dat het demissionair kabinet de 'QR-code-dictatuur' officieel invoerde, vond op het terras van de Wollebrand Lakehouse in Honselersdijk een zogeheten Regiobijeenkomst van Society 4.0 plaats. De ruim 70 deelnemers repten over de Haagse ellende met geen woord. Dat kwam ongetwijfeld ook door de bevlogen welkomstwoorden van het filosofisch brein van dit opmerkelijke burgerinitiatief, hoogleraar Bob de Wit. "Wij zijn hier vandaag om constructief te bouwen aan een betere wereld. We kijken niet terug, klagen niet, blijven niet in negativiteit hangen, we gaan vandaag met onze toekomst aan de slag."

Groot genoeg om alles te doen wat nodig is, klein genoeg om menselijk te zijn.

Katalysator is De Wits eind 2020 gepubliceerde boek Society 4.0 waarin hij na acht jaar wetenschappelijk onderzoek een toekomst heeft uitgekristalliseerd waarin relatief kleine regionale gemeenschappen kunnen floreren. Deze 4.0-Society gemeenschappen dienen op pakweg een gebied van 60 tot 60 vierkante kilometer te verrijzen. "Een nieuwe wereld," aldus De Wit. "Groot genoeg om alles te doen wat nodig is, klein genoeg om menselijk te zijn."

Mensen uit de Regio Westland waren de eersten die daar vorig jaar op aansloegen maar al snel volgden groepen uit alle provincies. Veel gewone burgers, van ondernemers tot ambtenaren, willen in de nabije toekomst leven en werken in dergelijke economisch autonome regio's. Stuk voor stuk waren ze daar al in hun eigen lokale economie mee bezig. De ene verbouwde zijn eigen voedsel, de ander was actief met een cryptomunt of organiseerde zelf het onderwijs voor zijn kinderen.

In Honselersdijk kwamen ze bij elkaar om aan de slag te gaan met de Gids 4.0 van De Wit. In deze handleiding beschrijft hij hoe je in negen domeinen stap voor stap een legale, autonome, regionale samenleving opbouwt. Deze domeinen zijn: een nieuwe meer directe democratie, een lokaal financieel systeem met een eigen munt en bank, een autonoom water- en energievoorzieningssysteem, een organisatie voor gezondheid/vitaliteit met gezonde voeding, sport en andere bewegingsvormen, lokale voedselproductie en een systeem van permanent leren, ontwikkeling en groei.

Dat meer en meer burgers affiniteit hebben met de Society 4.0-gedachte, blijkt uit de hoge opkomst van deze middag. De organisatie moest vanwege de almaar oplopende inschrijvingen twee maal van locatie veranderen. Een week na de bijeenkomst is de vereniging Society 4.0 opgericht, om het initiatief te bestendigen. De Wit: "We gaan doen en delen. Vergelijk de organisatie van deze burgersamenleving met de wijsheid van een zwerm bijen." ■

Het Andere Journaal

Het begon met een “wappie-feestje”. Nu is er in Noord-Holland een levendige “verbindingsgroep” waar zo’n 160 mensen deel van uitmaken. De initiatiefnemers willen niet met naam en toenaam in de krant. “We groeien nog steeds heel hard. Dat willen we niet in gevaar brengen door publiciteit.”

“WE VECHTEN NIET TEGEN HET OUDE SYSTEEM. DAT IS ZONDE VAN DE ENERGIE. HET OUDE SYSTEEM ZAL AFSTERVEN.”

Stiltemeditatie in Zutphen georganiseerd door Soeverein Zutphen.

LOKAAL SOCIAAL

Lokaal Sociaal bestaat inmiddels uit een aantal actieve subgroepen, die zich bezighouden met onderwerpen als gezondheid, onderwijs, voeding, geld. Er worden thema-avonden gehouden, er is een zangkoor, een groep voor sport en recreatie, een bibliotheek in oprichting, dansavonden. “Als wij niet meer mogen meedoen aan allerlei maatschappelijke activiteiten, bijvoorbeeld omdat we niet gevaccineerd zijn, dan zorgen we dat het onderling kan,” vertellen de drie vrouwen die een voortrekkersrol spelen.

Ze ervaren nu al dat ze worden gemeden door kennissen omdat ze niet gevaccineerd zijn. Voelen ze zich bedreigd? “Nee, dat niet. Wel verdrietig. Het gevoel dat je iets wordt afgenomen.” Er staat ook iets tegenover. “We zijn nu samen met allemaal mensen die niet mee willen doen aan het systeem. Die hun hart volgen. Niet hun hoofd.” Het is een bewustzijnsslag, zeggen ze. “Het geeft zoveel energie om gesprekken te voeren zonder dat je op je woorden hoeft te letten. En om te weten dat er mensen zijn in je buurt bij wie je terecht kunt als de pleuris uitbreekt.”

De medische subgroep, met vier ‘wakkere’ artsen, is het grootst en meest actief. “We geven advies over zelfzorgmiddelen. Hoe gevaccineerden zich kunnen ontgiften. Hoe je immuunsysteem op peil te houden.” Er is een groep die onderzoekt of het mogelijk is om een eigen gezondheidscentrum op te zetten. Een andere groep, die met voedsel bezig is, heeft contact gelegd met de Herenboeren, coöperaties die al op zo’n 20 plaatsen in Nederland actief zijn.

Geld moet een ruilmiddel zijn, geen doel, daar is iedereen het over eens. “Maar wat als het financiële stelsel straks instort?” Voorlopig zien de vrouwen mensen nog uit elkaar drijven, door de tweedeling die door de overheid wordt gecreëerd. “Daardoor worden wij genoodzaakt een andere samenleving op te bouwen.” Maar dit zal geen “parallelle” samenleving worden. “We vechten niet tegen het oude systeem. Dat is zonde van de energie. Het oude systeem zal afsterven.” De Noord-Hollandse vrouwen willen vooral praktisch bezig zijn. “We gaan het komende jaar heel veel leuke dingen doen.”

SOEVEREIN ZUTPHEN

In Zutphen en omstreken beweegt veel. Soeverein Zutphen bestaat uit basiskringen en werkgroepen waar thema’s als voeding, gezondheid, onderwijs, bestuur, en economie inhoudelijk uitgewerkt worden. “We hebben nu een kern van rond de zeventig actieve mensen,” vertelt Roger Vossen die Soeverein Zutphen mede coördineert. “Vanuit een reeks speerpunten zijn dertien werkgroepen gevormd. Daarnaast zijn er individuele initiatieven als de Stille Tocht, Kadezit, fakkeloptochten, flashmobs en een stiltemeditatie op zondag.”

Ademtherapeut Johannes Treuren nam vorig voorjaar de coördinatie van de stille tochten onder zijn hoede. “Vooral de Spoedwet en de aantasting van de grondrechten zagen we als aanleiding. Het gaat ons om een meditatief gebaar. We maken een vaste ronde van een half uur door de binnenstad, bij het stadhuis leggen we bloemen en bij de rechtbank plaatsten we teksten op de stoep. De kracht van de stille tocht zit hem voor mij in de geweldloze vorm. We veroordelen niet. We richten ons op onze eigen overtuiging, maar laten de ander vrij. Geweldloos verzet à la Gandhi dus! Ik heb het gevoel dat dit het beste werkt om de twijfelaars aan het denken te zetten en wakker te maken.”

VAN HEERLEN TOT ZEELAND

Lokaal Sociaal en Soeverein Zutphen zijn slechts enkele van de tientallen lokale groepen in Nederland die andere vormen van Samen Leven nastreven. In Heerlen is er Andere Krant Zuid-Limburg, die honderden bezoekers trekt bij elk evenement. Er is Wakker Volendam. Wakker Haarlemmermeer. Parallel Samen Almere. Vrij Haarlem. Zuid-Holland Verbindt. Zeeland Verbindt. Zeeuws-Vlaanderen Verbindt. En vele andere. “Een gemeenschap waarbij we elkaar kunnen vinden en elkaar kunnen helpen,” zegt een deelnemer van Schouwen-Duiveland verbindt. “Onze droom is een eigen gezondheidshuis.”

En dan zijn er nog de digitale platforms, zoals Parallelle-Economie.Nu en de Parallelle Samenleving.nl, lokale munten zoals de Watermunt, de Floryn, de Monero, Circulair Geld Nederland, en de Blije Bank, talrijke initiatieven op het gebied van voedsel en gezondheid, zoals het Gezondheidscoöperatief, Vitaliteit in de Buurt en Artabana. De Andere Krant zal in het Andere Journaal wekelijks aandacht blijven besteden aan het nieuwe Nederland. Heeft u tips, stuur ze svp naar redactie@deanderekrant.nl

LOKAAL UTRECHT

Utrechtse verbindingsgroep “op fietsafstand van elkaar”

De groep Lokaal Utrecht is zo plat georganiseerd dat hij niet eens een officiële naam heeft. “Tijdens de lockdown zijn we bij elkaar gekomen met gelijkgestemden,” vertelt Peter Toonen, een van de initiatiefnemers. “We hebben ons per wijk georganiseerd met als leidende principe dat we ons op fietsafstand van elkaar bevonden. Zodat we elkaar altijd konden vinden.”

Karel Beckman

Nog steeds zoeken de deelnemers elkaar op, houden huiskamerbijeenkomsten, nodigen sprekers uit of gaan picknicken. “We hebben een Telegram groep waar 400 mensen in zitten. Die zijn weer per wijk onderverdeeld. Daaromheen zijn nu ook thematische groepen gevormd rond gezondheid, voedsel en onderwijs.”

Onderwijs is de grootste en meest actieve groep, zegt Toonen. “Die hebben zelfs een eigen school opgericht.” Daarnaast is er een voedselcoöperatie gevormd, die afspraken heeft gemaakt met boeren in de omgeving. Toonen heeft veel contacten met verbindingsgroepen in heel Nederland: Groningen, Haarlem, Almere, Arnhem, Zwolle. Toonen: “Ik krijg wekelijks vragen hoe je groepen moet opzetten of waar mensen zich kunnen aansluiten. Maar ik coördineer niets. Mensen moeten het zelf doen.”

De vraag is hoe de groepen levensvatbaar kunnen blijven. Is er een zekere organisatie nodig? Toonen: “Een mogelijkheid is om een kerkgenootschap op te zetten. Dat biedt veel flexibiliteit. We komen soms met meer dan honderd mensen bij elkaar. Dat kan via een eigen kerk. Ik weet van een aantal kerkgenootschappen die inmiddels zijn geregistreerd bij het Handelsregister.”

Met econoom Ad Broere, alom bewonderd in het “andere” Nederland, organiseert Toonen bijeenkomsten die het midden houden tussen een workshop en een platform. (Zie https://www.ourhumannature.co/we-gaan-het-zelf-doen/) “Mensen krijgen tools aangereikt waarmee ze zelf verder kunnen. ‘We gaan het zelf doen’, is het principe. Er komen mensen uit heel het land op af.”

Toonen, coach, docent, verteller en auteur, publiceerde in 2018 zijn boek “Opgesloten in een piramide”, waarin hij de “maatschappelijke piramidestructuren van macht die de mensheid tot slaaf maken” beschrijft. Het werd plotsklaps actueel toen de coronacrisis uitbrak. “We hebben altijd onze macht afgedragen aan anderen. We zullen echt zelf dingen moeten gaan doen als we de planeet willen redden.”

Zijn remedie: ontmantel de piramidestructuur die ons gevangen houdt. Bijvoorbeeld door het opzetten van coöperatieve bedrijven. Dat werkt, zolang ze niet te groot worden. “As je lokale initiatieven succesvol wilt opzetten, moet je veel tijd besteden aan de doelstellingen. Het gaat om consensus. Dat is wat anders dan democratie. Dat is de meerderheid die de minderheid overheerst.”

Geld moet volgens Toonen alleen dienen als ruilmiddel, “niet om rijk van te worden”. Zijn nieuwste boek is te koop met florijnen, een lokale ruilmunt. Hij streeft ernaar om zoveel mogelijk zelfvoorzienend en “in stamverband” te leven, en “uit de klauwen van de multinationals en banken” te blijven. “Het is niet altijd makkelijk, maar je krijgt er veel voor terug. Kwaliteit, voldoening. Je bent geen slachtoffer meer. Als ik zeg dat ik een voedselcoöperatie aan het organiseren ben, dan wordt mijn moeder daar ook blij van.”

Van de politiek verwacht hij niets. “Politiek is een verlengstuk van de farma, de banken.” Hij is wel optimistisch over de toekomst. “Ik vermoed dat we nog twee jaar ellende krijgen. Maar mensen zullen het steeds meer gaan voelen. Wij moeten ze niet proberen wakker te maken, dat lukt niet, dan krijg je een knal voor je kop. Maar we moeten wel klaar staan als ze wakker worden. Met een kopje thee, zoals mijn vrouw altijd zei.” ■

KeuzeVrijBijMij: groeispurt dankzij coronapas

Zo’n 5000 ondernemers hebben zich al aangemeld bij het platform KeuzeVrijBijMij, om aan te geven dat bij hen elke klant welkom is, met of zonder coronapas. En dit aantal groeit nog dagelijks. “Dit terwijl onze nieuwe website nog niet eens klaar is,” zegt oprichter Olaf Weller in een interview met De Andere Krant. “Die wordt in oktober gelanceerd.”

Van onze redacteur

De jonge ondernemer Olaf Weller besloot in april om zijn initiatief AdemVrijBijMij (platform voor mondkapjesvrije aanbieders) uit te breiden naar KeuzeVrijBijMij. Hij zag aankomen dat de vaccinatiecampagne van de overheid aanstuurde op een tweedeling in de samenleving, tussen “gevaccineerden” en “niet-gevaccineerden”. Op KeuzeVrijBijMij kunnen ondernemers, uit elke branche, aangeven dat bij hen iedereen welkom is.

Met de invoering van de coronapas per 25 september 2021 kreeg KeuzeVrijBijMij de wind in de zeilen. Het aantal bezoekers sprong omhoog van 2.000 naar 50.000 per dag en de nieuwe aanbieders stroomden toe. Een crowdfunding-actie leverde meer dan 300.000 euro op. Het vernieuwe platform gaat binnenkort online. Maar Weller laat het niet bij digitale activiteiten. Hij is voortdurend op toernee door heel Nederland. “Wij proberen verbinding tussen mensen te bevorderen.” Overal organiseerden ze bijeenkomsten met ondernemers, die visitekaartjes en ervaringen met elkaar uitwisselden. “We hebben 1500 ondernemers live gesproken.”

Weller is onder de indruk van wat hij ziet aan nieuwe initiatieven. “Overal worden nieuwe scholen opgericht, nieuwe zorgstelsels, lokale voedselketens. Er worden oude ambachten teruggehaald naar Nederland. Veel mensen zijn bezig met meer zelfvoorzienend te leven.” Hij vermijdt liever de term ‘parallelle samenleving’ als hij het over deze nieuwe wereld heeft. “Ik zie het als een rups die een vlinder wordt. Het oude systeem, gebaseerd op angst, is onhoudbaar. Daar komt iets nieuws voor in de plaats. Dat doet pijn, zoals iedere geboorte pijnlijk is. Maar het zal gebeuren.”

Op de bijeenkomsten van KeuzeVrijBijMij wordt openlijk gesproken over dit lastige geboorteproces. Weller hoort verhalen van mensen die na een prik op de hartbewaking zijn beland, of die weigeren voor een derde prik te gaan. Ondernemers hebben te maken met de dreiging van boa’s en boetes. “Er wordt veel druk op hen uitgeoefend. Ze kunnen klanten kwijt raken. Maar er komen ook veel verhalen langs van ondernemers die geen boetes hebben gehad en heel veel nieuwe klanten hebben teruggekregen.”

KeuzeVrijBijMij waakt tegen polarisatie. “Wij zijn nergens tegen. Wij maken het gewoon zo makkelijk mogelijk voor ondernemers om zich uit te spreken en hun intuïtie te volgen. ■

VACCINATIESCHADES LOPEN STEEDS HOGER OP - LAREB EN COLLEGE TER BEOORDELING GENEESMIDDELEN WILLEN GEEN COMMENTAAR GEVEN

Record aantal overlijdens en ernstige schade door Covid-vaccins

In de EU zijn ruim 26.500 sterfgevallen gemeld na coronavaccinatie. Daarnaast zijn er ruim twee miljoen meldingen gemaakt van "zwaar letsel" na een van de vier COVID-19 vaccins. Dat blijkt uit cijfers van EUdraVigilance, de EU instantie die de bijwerkingen van geneesmiddelen bijhoudt. Deze aantallen hebben zich nooit eerder voorgedaan bij eerdere vaccinatiecampagnes. Het is waarschijnlijk ook slechts het topje van de ijsberg: gemiddeld wordt 1 tot 10% van de sterfgevallen en schades die daadwerkelijk plaatsvinden bij de instanties gemeld.

Karel Beckman, Martijn Bloem, Toine Rongen

Bij het Lareb, het officiële meldpunt van de Nederlandse overheid voor vaccinatieschades, zijn tot en met 26 september 532 sterfgevallen gemeld en ruim 147.000 overige schades, waarvan 3364 gevallen van "ernstige" bijwerkingen. Dit zijn gevallen die leiden tot opname in het ziekenhuis of tot een levensbedreigende situatie.

Het aantal meldingen van schade aan het hart lag in Nederland half september op 3868. Alleen al bij het Pfizer vaccin werden 98 hartinfarcten, 96 ontstekingen aan het hartzakje, 45 hartstilstanden en 43 hartfalens gemeld. Het aantal schades aan het "voortplantingsstelsel" (veelal menstruatiestoornissen) en borsten bedroeg 3888. Ook waren er 186 meldingen rond zwangerschap, waaronder meer dan 100 spontane miskramen. Opvallend is dat meer dan driekwart van de meldingen vrouwen betreft tegenover minder dan een kwart mannen. Meer dan 95% van de meldingen kwam van de gevaccineerden zelf, terwijl minder dan 5% door zorgverleners werd gemeld.

De Buiten Parlementaire Onderzoekscommissie (BPOC), een particulier initiatief van Pieter en Jade Kuit, is in augustus een eigen meldpunt vaccinatieschades gestart (meldpuntvaccinatie.nl). Per 3 oktober waren bij dit meldpunt 2100 sterfgevallen gemeld, vier keer zoveel als bij het Lareb, en 2723 gevallen van ernstige schade. Dagelijks melden zich gemiddeld 25 nieuwe gevallen bij het BPOC meldpunt.

De BPOC is het meldpunt gestart omdat volgens Pieter Kuit meldingen bij het Lareb niet gebruiksvriendelijk zijn. "Het invullen van een Lareb-melding is een intensieve bezigheid", zegt hij. "De gebruiksvriendelijkheid is dik onvoldoende. Burgers hebben geen zin in die enorme vragenlijst, bovendien is het veel te ingewikkeld. Verder kunnen de slachtoffers zowel anoniem als met naam en toenaam de vragenlijsten invullen. Wat de vraag oproept wie die anoniemen dan zijn en of het Lareb-meldpunt mogelijk is vervuild."

Een melding bij het BPOC-meldpunt omvat het invullen van 5 pagina's, veel beknopter dan bij het Lareb. In tegenstelling tot het Lareb zijn de meldingen bij het BPOC niet anoniem en mogen alleen eerstegraads familieleden een melding doen. Daarnaast dienen een doktersverklaring en in geval van sterfte een overlijdensbericht overlegd te worden. Dat verreweg de meeste meldingen bij het Lareb afkomstig zijn van gevaccineerden en niet van zorgverleners verbaast Pieter Kuit niet. "Veel huisartsen zijn huiverig voor het Lareb," zegt hij. "Ze zijn bang hun BIG-registratie te verliezen en daardoor als arts uitgeschreven te worden. Zodoende komen hun meldingen sneller bij ons."

Agnes Kant, directeur van het Lareb

Uit onderzoek blijkt dat slechts 1 tot 10 procent van de sterfgevallen door vaccinatie wordt gemeld

Vertegenwoordigers van de BPOC hebben op 9 september het Lareb bezocht om te praten over de verschillen in aantallen meldingen. Het Lareb wilde de meldingen van het BPOC echter niet in ontvangst nemen, zegt Kuit. Het Lareb wees daarbij volgens hem op de privacy van betrokkenen, maar "wij hebben onze meldingen geanonimiseerd aangeboden. Als het Lareb identiteiten had willen weten, hadden wij die na toestemming van de melders gegeven. Ook dat heeft het Lareb afgewezen."

De directeur van het Lareb, voormalig SP-kamerlid Agnes Kant, wilde de vertegenwoordigers van de BPOC niet te woord staan, hoewel zij hen voor het gesprek had uitgenodigd, zegt Kuit. Het BPOC voert een kort geding en een bodemprocedure om de vaccinatiecampagne te schorsen vanwege het grote aantal schademeldingen. Kant weigert ook de Andere Krant te woord te staan. Een email met vragen van De Andere Krant werd beantwoord met de mededeling dat Kant laat weten "geen medewerking te geven aan De Andere Krant".

Kant verschijnt zelden in de media. Op 30 september 2021 was zij wel op de radio te horen naar aanleiding van een nieuwsbericht van NOS dat 10.000 meldingen van menstruatiestoornissen waren geregistreerd na vaccinatie. Zij beklemtoonde daarbij dat "op lange termijn is er absoluut geen enkele aanwijzing dat coronavaccinatie kan leiden tot onvruchtbaarheid".

Ze zei ook dat vrouwen "zich vooral niet teveel zorgen [moeten] maken. Ze mogen het echt nog wel melden, maar ik zeg er wel eerlijk bij dat 10.000 meldingen voor ons wel genoeg is om een goed beeld te krijgen van de situatie. Dus dat gaat niet heel veel meer toevoegen, denk ik, maar de mensen moeten vooral niet te veel bezorgd zijn hier over." Aangezien het bij de COVID-vaccins gaat om nieuwe technologieën waarvoor slechts een tijdelijke goedkeuring geldt en waarnaar geen lange-termijnonderzoek is gedaan, is het de vraag hoe Kant weet dat er geen aanwijzingen zijn voor lange-termijnschade. Kant wilde hierover geen vragen beantwoorden.

De vraag is daarnaast hoe accuraat de schademeldingen zijn. Het Lareb stelt dat schade *na* vaccinatie niet hoeft te betekenen dat de schade *door* de vaccinatie is veroorzaakt. Daar staat tegenover dat wetenschappelijk onderzoek laat zien dat de aantallen gemelde bijwerkingen bij geneesmiddelen standaard sterk worden ondergerapporteerd. Volgens een veelgeciteerd onderzoek van Lorna Hazell en Saad A.W. Shakir van de Britse Drug Safety Research Unit uit 2006, is de gemiddelde onderrapportage 94%. Dat zou betekenen dat het aantal sterfgevallen dat is gemeld door EUdraVigilance en Lareb slechts 6% van het werkelijke aantal zou zijn.

De Vlaamse lector Gezondheidswetenschappen Sam Brokken stelde tegenover de BPOC dat 'algemeen bekend' is dat slechts 1 tot 10 procent van de sterfgevallen door vaccinatie wordt gemeld, "ofwel 90 tot 99 procent blijft onvermeld omdat nabestaanden het om allerlei redenen niet melden." Dit zou impliceren dat er in de EU tussen de 260.000 en 2,6 miljoen mensen zijn overleden als gevolg van de vaccinaties.

Zeker is dat het aantal gemelde bijwerkingen en overlijdens van de COVID-vaccins vele malen hoger is dan bij welke andere vaccinatie ook. In 2009 werd het gebruik van Pandemrix – dat in 2009 met een noodtoelating op de markt kwam tegen de Mexicaanse griep – na wereldwijd 47 gemelde doden gestaakt. Bij de COVID-19-vaccins is het aantal overlijdens procentueel 53 keer zo hoog.

In de VS waren eind september bij het officiële meldpunt VAERS 16.000 sterfgevallen gemeld en 106.000 ernstige schades die tot ziekenhuisopnamen leidden.

Zweden en Denemarken hebben op 6 oktober bekendgemaakt dat zij de toediening van het Moderna vaccin aan mensen onder de 30 voorlopig staken vanwege de vele meldingen van hartspierontsteking (myocarditis) bij jongeren. Uit Canadees, Amerikaans en Israëlisch onderzoek blijkt een sterk verhoogd risico op hartspierontsteking, vooral bij jonge mannen, als gevolg van de vaccinaties. ■

Alle doden die per jaar door VAERS na vaccinatie zijn gemeld

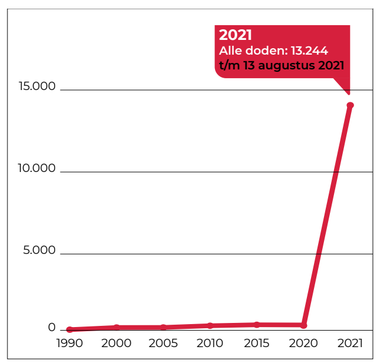

Alle doden die vanaf 1990 door de jaren heen – met een piek in 2021 na de coronavaccinaties – door VAERS, het Amerikaanse Lareb, werden gemeld.

VACCINATIESCHADE
HARTSTILSTAND NA VACCINATIE

Shohreh Feshtali maakte begin dit jaar indruk met haar debuutroman "Gesluierde jaren", over haar heftige jeugd in Iran. In een exclusief interview met De Andere Krant vertelt zij over wat ze afgelopen zomer meemaakte in Nederland, toen haar 68-jarige moeder, tien dagen na vaccinatie een hartstilstand kreeg.

Hartstilstand na vaccinatie: het verhaal van Shohreh Feshtali

Martijn Bloem
Redactie afdeling

"Eind juni bezocht mijn moeder de GGD in Amersfoort om haar eerste Pfizer prik te halen. Toen ze zag hoe de spuit werd klaargemaakt, twijfelde ze, maar de GGD-medewerker haalde haar over, omdat 'de spuit al was klaargemaakt en anders zou moeten worden weggegooid.'

Direct na de eerste injectie werd ze ziek en een paar dagen later deed ze een PCR-test bij de huisarts. Ze testte positief zonder COVID-symptomen te hebben. Tien dagen na de injectie kreeg ze een hartstilstand. Ik woon naast mijn ouders. In mijn huis hoorde ik mijn vader schreeuwen: "Mama is dood!". Direct rende ik naar ze toe. Mijn vader was begonnen met reanimeren, even later kwamen een buurvrouw en mijn dochter helpen met de reanimatie. Ik was in shock en belde 112.

Toen de ambulance arriveerde was de eerste vraag van de hulpverleners: 'Heeft uw moeder recentelijk een PCR-test gedaan?' Het antwoord op deze vraag was "Ja" en het ambulancepersoneel hield vervolgens een betoog over het gevaar van reanimatie van een persoon met een positieve PCR-test. De zorgmedewerkers vonden het ook onverantwoord dat er zoveel mensen in huis waren bij een positief getest persoon. Het duurde uiteindelijk 7 minuten voordat zij naar de slaapkamer gingen, terwijl bij een hartstilstand iedere seconde telt.

"Het eerste wat het zorgpersoneel deed was haar een mondkapje voor doen. Terwijl ze juist zuurstof nodig had"

Toen de ambulancebroeders boven kwamen was de reanimatie eigenlijk al geslaagd. Moeder was naar adem aan het happen, echter het eerste wat het zorgpersoneel deed was haar een mondkapje voor doen. Terwijl ze juist zuurstof nodig had. Mijn moeder werd door het ambulancepersoneel afgevoerd naar het ziekenhuis en daar moest ze direct in quarantaine, vanwege de positieve PCR-test.

Geen familie die haar hand kon vasthouden, alleen maar verpleegkundigen in maanpakken en geen menselijk contact. Daarna heeft zij in een zorghotel alles weer moeten leren: praten, eten, naar de wc gaan. Bovendien is ze nu voor de rest van haar leven hartpatiënt en krijgt ze medicatie waardoor ze een vergroot risico op hersenbloedingen heeft. Mijn moeder heeft nog geen tweede injectie genomen." ■

PIETER STUURMAN

Censuur

Met alle samenlevingen die te maken kregen met censuur is het slecht afgelopen. De zwartste periodes uit onze menselijke geschiedenis begonnen er steevast mee. En al even steevast was 'veiligheid' de aangedragen rechtvaardiging voor die censuur.

Maar uiteindelijk leidde het tot gruwelijke dictaturen die nou juist gekenmerkt werden door enorme onveiligheid voor de bevolkingen. Dictaturen die ontelbare mensenlevens verwoest hebben. Zodra censuur wordt geïntroduceerd, zouden collectief alle alarmbellen moeten afgaan. Welk excuus er dan ook voor wordt aangedragen.

Misschien beseft niet iedereen het nog, maar sinds het begin van de coronacrisis is de censuur op de meest gebruikte digitale communicatiekanalen geëxplodeerd. Informatie die niet 'in overeenstemming is' met die van de WHO, nationale gezondheidsautoriteiten en Big Pharma wordt op grote schaal verwijderd, accounts worden van Facebook gehaald, uitzendingen van YouTube, tot aan interviews met Kamerleden toe. LinkedIn verwijdert zelfs artikelen die kritisch zijn over mondkapjes.

Zodra censuur wordt geïntroduceerd, zouden collectief alle alarmbellen moeten afgaan.

Tegelijkertijd zijn de traditionele media – publieke en commerciele omroepen en kranten – gelijkgeschakeld. Ze zijn in handen van de staat of van een klein groepje investeerders dat aan de touwtjes trekt. Zelfs zogenaamde "fact checkers" worden indirect betaald door de farmaceutische industrie of daaraan nauw verbonden instellingen als de Bill & Melinda Gates Foundation – die ook grote mediaconcerns als de BBC subsidieert, alsmede de WHO.

Censuur heeft nooit de bedoeling de waarheid te beschermen tegen desinformatie, maar is juist bedoeld om de desinformatie te beschermen tegen de waarheid. Alleen al dit besef zou voldoende moeten zijn om te begrijpen dat censuur altijd wijst op een aanval op de waarheid. Wat overigens niet betekent dat die waarheid daardoor verdwijnt. Censuur kan de waarheid nooit elimineren. Het is altijd een halfslachtige poging om de bestaande waarheid buiten het blikveld van mensen te houden. Het is bedoeld om de menselijke geest uitsluitend nog te voeden met desinformatie. Met mentaal vergif, en het tegengif buitenspel te zetten.

Leugens hebben alleen het beoogde effect als ze worden geloofd. Om een leugen zijn doel te laten missen is het echter niet noodzakelijk om de gehele waarheid te kennen. Twijfel is voldoende als tegengif. Immers, zolang er twijfel bestaat, kan een bewering niet voor waar aangenomen worden. Twijfel is daarmee onze belangrijkste bescherming tegen leugenaars. En om twijfel mogelijk te maken is het een vereiste dat zaken van verschillende kanten bekeken kunnen worden. Zodra de censuur dat onmogelijk maakt, heeft de leugen vrij spel. Censuur is dus altijd een instrument van leugenaars.

Juist in deze tijd is het van het allergrootste belang dat er mogelijkheden blijven bestaan om gebeurtenissen van meerdere kanten te kunnen bekijken. Binnen het digitale domein worden daarvoor steeds meer hindernissen opgeworpen. Waar de censoren echter geen rekening mee hadden gehouden, zijn initiatieven die juist teruggrijpen op oude technologie, die veel minder beheersbaar is.

De pen is machtiger dan het zwaard. En De Andere Krant toont aan dat die pen het beste schrijft op papier. Ik wens alle lezers veel leesplezier met de nieuwe weekeditie. En natuurlijk ook inspiratie. Want inspireren betekent niets anders dan het (laten) zien van mogelijkheden. ■

POGING VAN GLOBALISTEN OM DE VS TE VERNIETIGEN
DE VAL VAN KABOEL EN HET EINDE VAN DE AMERIKAANSE EEUW

De wereld is geschokt door de incompetentie van de regering-Biden in Afghanistan. Maar volgens de Amerikaanse historicus F. William Engdahl zit er een plan achter het beleid: het gaat om ondermijning van de natiestaat ten gunste van internationale Big Business belangen. Spil is al 40 jaar Zalmay Khalilzad, ex-VS ambassadeur in Afghanistan, Irak en bij de VN en recentelijk 'Speciale vertegenwoordiger voor Afghaanse verzoening'.

Zalmay Khalilzad en de agenda achter het Afghanistan debacle

F. William Engdahl

Khalilzad, een etnische Pashtun, is al decennia een hoofdrolspeler in het Afghaanse drama. Hij is betrokken geweest bij elke stap van het Amerikaanse beleid in Afghanistan, en bij het opleiden van Taliban Mujahideen Islamisten door de CIA in de jaren '80 tot de VS-invasie van Afghanistan in 2001 en de 2020 Doha-deal met de Taliban.

De oorsprong van de Taliban ligt in het CIA-project dat in 1979 werd opgezet door de veiligheidsadviseur van president Jimmy Carter, Zbigniew Brzezinski, om radicale islamisten uit Pakistan, Afghanistan en Saoedi-Arabië te rekruteren en te bewapenen om in Afghanistan een onderhandse oorlog te voeren tegen de Sovjet-Unie. De CIA gaf het de codenaam Operatie Cycloon en het duurde tien jaar, totdat de Sovjet-Unie zich in 1989 terugtrok. In die tijd werd een Saoedische CIA recruut, Osama bin Laden, naar Pakistan gebracht om met de Pakistaanse inlichtingendienst ISI samen te werken om geld en jihadisten uit de Arabische landen aan te trekken. Een aanzienlijk aantal geradicaliseerde Afghaanse Pashtun-studenten, Taliban genoemd, werd gerekruteerd uit radicale madrassa's (religieuze scholen). Operatie Cycloon werd de langste en duurste operatie in de geschiedenis van de CIA.

Khalilzad werd in 1984 directeur van de invloedrijke Vrienden van Afghanistan lobby. Deze lobbyden met geld van de Amerikaanse overheidsdienst USAID voor Amerikaanse steun aan de Mujahideen. In 1988 werd Khalilzad de 'speciale adviseur' Afghanistan van het ministerie van Buitenlandse Zaken onder het toenmalige hoofd van de CIA, George Bush Sr. In die functie was hij degene die rechtstreeks te maken had met de Mujahideen, waaronder de Taliban.

De neoconservatieve regering van George Bush senior kwam begin jaren negentig met een nieuwe doctrine (de Wolfowitz-doctrine) waarbij "de VS de enige supermacht in de wereld moet worden en agressief moet optreden om te voorkomen dat concurrerende naties - zelfs bondgenoten - de economische en militaire suprematie van de VS kunnen betwisten," zo meldde de New York Times. In die tijd werkte Zalmay Khalilzad onder onderminister van Defensie Wolfowitz. Hij was mede verantwoordelijk voor de Wolfowitz doctrine, samen met Alfred Wohlstetter, de neoconservatieve 'peetvader' van de invloedrijke denktank RAND. Deze groep stond aan de basis van jaren van oorlogszuchtig neoconservatief beleid.

"De val van Afghanistan was dus niet het gevolg van een 'gebrek aan inlichtingen' of een militaire inschattingsfout"

In 1996, na jarenlange burgeroorlog tussen de rivaliserende facties van de door de CIA gesteunde Mujahideen, namen de Taliban, gesteund door de Pakistaanse ISI, de macht over in Kaboel. Dit was een rechtstreeks gevolg van de bewapening en steun van Khalilzad aan de Mujahideen in de jaren tachtig. Het was geen toeval of misrekening. De CIA was bezig de politieke islam te bewapenen en Khalilzad was en is daar een hoofdrolspeler in.

De Wolfowitz doctrine dook een decennium later onder Bush jr. weer op als de Bush Doctrine van 'preventieve oorlogen' en werd gebruikt om de Amerikaanse invasies in Afghanistan en Irak te rechtvaardigen. Bush jr. begon de invasie van Afghanistan in oktober 2001, daartoe aangespoord door zijn Afghaanse adviseur, Zalmay Khalilzad. Het excuus was dat Osama bin Laden, de vermeende architect van de aanslagen van 9/11, zich schuilhield in Afghanistan. Er was geen rol voor de VN, geen debat. Hier begon het 20 jaar durende VS-debacle in Afghanistan dat nooit had kunnen plaatsvinden in een rechtstatelijke wereld.

Begin 2002 werd Khalilzad benoemd tot speciaal presidentieel gezant voor Afghanistan en verantwoordelijk voor de installatie van Hamid Karzai als president. Hamids broer, krijgsheer van Kandahar, de grootste opiumprovincie van het land, werd sinds 2001 door de CIA betaald. In december 2002 stelde Bush Khalilzad aan om voorbereidingen te treffen voor een Irak na Saddam Hoessein – op een moment dat de Amerikaanse invasie van Irak nog moest plaatsvinden.

In 2018 werd Khalilzad de Amerikaanse 'Speciale Vertegenwoordiger voor Afghaanse verzoening'. Hij ging besprekingen aan tussen de VS en de Taliban in Qatar, de pro-Taliban Golfstaat. De VS keurde naar verluidt goed dat Khalilzad in Doha alleen met de Taliban zou onderhandelen zonder aanwezigheid van de regering in Kaboel. De uitkomst was het Doha-akkoord in februari 2020, waarmee de VS en de NAVO instemden met een totale terugtrekking van hun troepen.

De val van Afghanistan was dus niet het gevolg van een 'gebrek aan inlichtingen' of een militaire inschattingsfout. Toen de Amerikaanse regering op 4 juli het geheime nachtelijke verlaten van de strategische luchtmachtbasis Bagram goedkeurde zonder de regering in Kaboel daarvan op de hoogte te stellen, was het duidelijk dat de VS het Afghaanse leger geen luchtdekking meer zouden geven. Zalmay Khalilzad was de spil van dit alles.

De echte winnaar van deze waanzin is BigBusiness: de globalisten van het World Economic Forum in Davos, die erop uit zijn de invloed van de VS en andere natiestaten te vernietigen. Geen enkel land – ook niet Taiwan of Japan of de Filippijnen of India of zelfs Australië – dat hoopt op Amerikaanse bescherming zal nog op de beloftes van Washington kunnen rekenen. De val van Kaboel is het einde van de Amerikaanse eeuw. Geen wonder dat de Chinese media overlopen van leedvermaak terwijl China nieuwe Zijderoute-deals aan het sluiten is met de Taliban. ■

http://williamengdahl.com/englishNEO19August2021.php

Australië: een westers land vervalt tot politiestaat

Elze van Hamelen

Politie die schiet op burgers, militairen op straat, corona-kampen, een biometrische app die volgt of je je niet te ver van je huis begeeft en een surveillancewet die politie de ruimte geeft social media-accounts aan te passen, over te nemen of te verwijderen. In Australië laat de medische politiestaat zich in zijn volle omvang zien.

Nadat de premier van de Staat Victoria aankondigde dat bouwvakkers vanaf 23 september gevaccineerd moesten zijn om hun beroep te kunnen uitoefenen, braken er protesten uit. Aanvankelijk protesteerden de bouwvakkers, maar al snel sloten ook zorgmedewerkers, vrachtwagenchauffeurs en andere burgers zich aan bij het verzet. De politie trad bijzonder gewelddadig op. Er werd met rubberen kogels geschoten op de vreedzame menigte, waaronder zich ook vrouwen en kinderen bevonden. Om de beelden te censureren verbood de luchtvaartautoriteit op verzoek van de Victoriaanse politie luchtopnamen te maken. Dit verbod werd via een rechtszaak door mainstream media opgeheven. Tijdens de protesten meldden inwoners van Melbourne dat ze geen toegang tot internet meer hadden, wat het rapporteren over de protesten moeilijk maakte.

De maatregelen werden genomen omdat er 6000 'besmettingen' waren geconstateerd - waarbij 'besmettingen' niet te verwarren zijn met een klinische diagnose of iemand die echt ziek is. Dit laatste betreft 0,08% van de bevolking.

In de staat Zuid-Australië zijn burgers verplicht een zogenaamde 'home-based quarantine app' te installeren. Burgers moeten elke 15 minuten een foto van zichzelf opladen, en door middel van locatie-tracking kan de staat bijhouden of je wel bent waar je mag zijn. Alleen onder voorwaarden mag een burger zich buiten bevinden, bijvoorbeeld om naar een doktersafspraak of naar het werk te gaan, of boodschappen te doen. Dit alles op een maximale afstand van 5 -15 km van de woonplek. Ben je volgens de app in overtreding, dan wordt de lokale politie ingeschakeld.

Tussen de staten Queenland en New-South Wales is de grens gesloten. Australiërs mogen zich niet vrij van de ene staat naar de andere verplaatsen. Dit heeft letterlijk gezinnen opgebroken. Van één gezin werkte de een in de ene staat en de andere in de andere. De moeder was genoodzaakt te blijven werken om het gezin van inkomen te voorzien, maar moest daardoor gescheiden van haar man en vier kinderen leven.

Ben je volgens de app in overtreding, dan wordt de lokale politie ingeschakeld.

Voor wie wel tussen staten of internationaal wil reizen, zijn corona-quarantainekampen ingericht waar de reizigers op eigen kosten (A$2.500 per persoon of A$5.000 per gezin) 14 dagen moeten doorbrengen.

De mainstream media in Australië laten geen of nauwelijks kritische geluiden toe. Toen de Amerikaanse podcast-host Joe Rogan vertelde dat hij dankzij ivermectine genezen was van COVID-19, zonden vier televisiestations in Australië tegelijkertijd programma's uit waarin werd beweerd dat dit Nobelprijs-winnende geneesmiddel gevaarlijk zou zijn.

Ook de social media worden zwaar gecensureerd. De federale regering heeft daarbovenop een wet aangenomen, de Surveillance Legislation Amendment, die verregaande surveillance van het internet mogelijk maakt. In het geheim mogen agenten social media activiteit van vermoedelijke wetsovertreders bijhouden, alsook de posts in de accounts aanpassen, of de gehele account overnemen of verwijderen. ■

BBC verontschuldigt zich voor partijdige berichtgeving Syrië

Stan van Houcke

De BBC heeft zijn excuses aangeboden voor de partijdige berichtgeving over de chemische aanval die op 7 april 2018 zou hebben plaatsgevonden op de Syrische plaats Douma. Dit naar aanleiding van een klacht van Peter Hitchens van de Mail on Sunday.

Zonder ook maar over "enig concreet bewijs" te beschikken gaf de BBC en de voltallige westerse pers de strijdkrachten onder bevel van president Assad de schuld van deze oorlogsmisdaad. Tegelijkertijd beschuldigde de Britse omroep een gezaghebbende "klokkenluider van de Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW)", dat deze alleen maar gemotiveerd werd door geldelijk gewin. Opnieuw zonder bewijs, zoals de BBC nu heeft toegegeven.

Het uiteindelijke doel van de invloedrijke Britse omroep was om Assad te kunnen afschilderen als "een monster dat wapens gebruikt tegen zijn eigen volk", aldus de Britse journalist Steve Sweeney. Hoewel de gerenommeerde Britse Midden-Oosten expert Robert Fisk van artsen en medisch personeel vernam dat "de aanval in feite geënsceneerd was" om een "westerse militaire interventie" te forceren, werden deze getuigenverklaringen door de media afgedaan als samenzweringstheorieën.

Desondanks had het Amerikaanse ministerie van Defensie op 2 februari 2018 al bekend gemaakt dat ondanks alle beweringen in de westerse pers dat de Syrische overheid regelmatig chemische wapens zou hebben ingezet, de VS over geen enkel bewijs beschikte. "We zoeken naar bewijs. Ik heb geen bewijs, of dat nou overtuigend zou zijn,of niet", aldus de toenmalige Amerikaanse minister van Defensie James Mattis.

Dit bleek opnieuw toen WikiLeaks op 27 december 2019 aantoonde dat één van de inspecteurs "die de locaties in Douma had geïnspecteerd" tot de slotsom was gekomen dat er "twee cilinders waren gevonden op de plek van de vermeende aanval", maar dat die daar "waarschijnlijk handmatig waren gedropt vanuit een vliegtuig of helicopter". Deze bevindingen zijn weggelaten uit het officiële definitieve PCW rapport over het Douma incident."

Omdat Assad blijkbaar de grote boeman moet blijven schreef de NRC op 6 februari 2020, zonder zelf enig onderzoek te verrichten: "*OPCW: twee voormalige medewerkers lekten een foute versie van de gifgasaanval in Douma in 2018* - Het lek voedde onterecht het Russische verhaal dat de gifgasaanval in Douma waarschijnlijk in scène was gezet. De oud-medewerkers 'konden niet accepteren dat hun bevindingen niet ondersteund werden door feiten', schrijft de OPCW." ■

Europa stevent af op gascrisis

Van de redactie

Marktwaarnemers verwachten komende winter een wereldwijde strijd om aardgas. De aardgasprijzen in Europa zijn het afgelopen jaar al met 500% gestegen en zijn op weg naar een historisch record. De gasvoorraden in Europa zijn nog nooit zo laag geweest voor de tijd van het jaar. Ook elders in de wereld, met name in China, is sprake van tekorten.

De hoge aardgasprijzen in Europa hebben ertoe geleid dat kunstmest- en voedselproducenten, waaronder de kassen in het Westland, hun productie hebben teruggeschroefd. In Engeland zijn diverse energieleveranciers failliet gegaan omdat ze hun prijzen niet aan hun klanten konden doorberekenen. Persbureau Reuters meldt dat de stijgende energiekosten metaalproducenten Europa uit zouden kunnen jagen.

Sommige landen, met name in Oost-Europa, vrezen dat ze niet genoeg aardgas hebben om alle huizen te verwarmen. In Groot-Brittannië komen mogelijk 500.000 huishoudens deze winter zonder gas te zitten, meldt de liefdadigheidsinstelling National Energy Action.

De president van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, heeft gezegd dat EU-leiders in oktober zullen gaan praten over het opzetten van een strategische aardgasreserve, in navolging van de strategische olievoorraden die in Europa al decennia bestaan. Van der Leyen zei ook dat Europa de productie van hernieuwbare energie moet opvoeren om minder afhankelijk te worden van buitenlandse leveranciers zoals Rusland. De EU is voor 90% afhankelijk van import van gas.

In Groot-Brittannië komen mogelijk deze winter 500.000 huishoudens zonder gas te zitten

Van der Leyen legde echter geen verband tussen de aardgascrisis, het Europese klimaat- en energiebeleid. De onafhankelijke energie-analist Cyril Widdershoven wijst erop dat als gevolg van het klimaatbeleid al vele kolencentrales zijn gesloten. In Duitsland zijn ook de kerncentrales gesloten. Tegelijkertijd wordt de productie van aardgas stelselmatig ontmoedigd. Nederland, tot voor kort de grootste gasexporteur in de EU, heeft zijn gasproductie naar beneden gebracht. De bouw van Nord Stream 2, de gaspijpleiding van Rusland door de Oostzee naar Duitsland, is jarenlang tegengehouden door de EU en is pas onlangs geopend, stelt Widdershoven.

Daarnaast hebben de Europese investeringsbank EBRD en andere grote banken onder druk van de klimaatlobby toegezegd geen leningen meer te verstrekken voor aardgasprojecten. Het Internationale Energie-Agentschap (IEA), het meest gerenommeerde energie-adviesorgaan in de westerse wereld, deed dit voorjaar een oproep om alle investeringen in gasproductie nog dit jaar te beëindigen. Dat is volgens het IEA, dat onderdeel is van de OESO, nodig om de internationale klimaatdoelstellingen te halen.

Wat ook niet helpt is dat de windenergieproductie in Europa dit jaar relatief laag is. In Groot-Brittannië is de productie van zon en wind met een derde gedaald dit jaar. Dit jaar is Europa in de winter steeds afhankelijker van windenergie. Europese elektriciteitsproducenten kopen op dit moment op grote schaal steenkool in, met name in Rusland, om hun centrales draaiende te houden.

De gascrisis in Europa kan makkelijk overslaan naar de rest van de wereld, meldt persbureau Bloomberg. Sommige economieën, zoals die van Pakistan en Bangladesh, die niet genoeg geld hebben om het dure aardgas in te kopen, zouden volledig kunnen stilvallen. Het persbureau waarschuwt ook dat een algehele inflatie op de loer ligt.

"Dit gaat het leven van iedereen raken," verklaarde Amos Hochstein, topadviseur voor energiezekerheid bij het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken. ■

Nieuw financieel systeem geeft centrale banken complete controle

De Going Direct Reset

Financieel specialist en ex-investeringsbankier Catherine Austin Fitts legt uit welke plannen de centrale banken van de G7 landen smeden om controle te verwerven over het wereldwijde financiële stelsel.

DE GOING DIRECT RESET ZET DE DEMOCRATISCHE OVERHEDEN BUITENSPEL

Elze van Hamelen

Tijdens een door de Andere Krant georganiseerde conferentie in Limburg ontmoetten we Catherine Austin Fitts. Zij werkte als investeringsbankier op Wall Street en vervolgens als staatssecretaris voor huisvesting en stedelijke ontwikkeling in de regering van Bush Senior in Washington. Zij is nu eigenaar van het mediabedrijf Solari Report dat de mechanismen achter het financiële stelsel blootlegt en mensen ondersteunt om een vrij en geïnspireerd leven te leiden. Als voormalig insider in zowel de financiële sector als in de Amerikaanse overheid deelt Fitts haar inzichten in de machtsgreep die simultaan loopt met de covid-pandemie.

In de afgelopen anderhalf jaar wordt het steeds duidelijker dat wat zich afspeelt niet hoofdzakelijk over een virus gaat. Hoe zou je de werkelijke aard van de crisis omschrijven?

In mijn opinie maakt dit deel uit van de Going Direct Reset. Het was al jaren duidelijk dat het huidige geldsysteem met de dollar als reservemunt veranderingen zou ondergaan. Op 22 augustus 2019 zijn de centrale bankiers uit de G7 landen samengekomen in Jackson Hole in de Amerikaanse staat Wyoming. Daar hebben ze toen voor het Going Direct plan gestemd. Dit plan betreft een radicale herstructurering van het financiële systeem en de regie van overheden in relatie tot financieel beleid. Wat er is gebeurd op het gebied van corona maakt deel uit van dat proces.

Kun je uitleggen wat dat inhoudt, de Going Direct Reset?

In de afgelopen 100 jaar hebben de G7 landen een model gevolgd waarin de centrale banken het monetaire beleid vormgeven en waarin kiezers via parlementaire vertegenwoordiging stemmen over onderwerpen als staatsschuld en belastingheffing. Dit zorgde voor een machtsevenwicht tussen het electoraat en de bankiers. Door de Going Direct Reset kunnen de bankiers de democratisch gekozen overheden omzeilen. Of zelfs overnemen.

Op welke manier doen ze dit?

Dat is een complex proces. De Going Direct Reset wordt onder andere mogelijk gemaakt doordat je met digitale technologie kunt centraliseren. Dat is waarom Edward Snowden en Julian Assange ons probeerden te waarschuwen voor grootschalige surveillance. De centrale bankiers proberen de gangbare betaalmiddelen te laten instorten. Deze kunnen dan door digitale munten, ook wel CBDC's (central bank digital currencies) genoemd, vervangen worden. Dit is een transactiesysteem dat centrale banken complete controle geeft. Stel, de bank wil niet dat je verder dan vijf kilometer van huis gaat, dan kan je na vijf kilometer niet meer bij je bankrekening. Willen ze suiker bannen? Dan is het simpelweg onmogelijk om met je CBDC's suiker te kopen. Het is een digitaal transactiesysteem dat complete controle mogelijk maakt. Het is het eind van de valuta zoals we die kennen. In dit nieuwe systeem zijn de vaccinatiepaspoorten cruciaal. Met gezondheid hebben die helemaal niets te maken. De twee dingen die we vooral niet moeten ondersteunen zijn de paspoorten en de cbdc's.

'Going Direct' houdt in dat als er een enorme hoeveelheid geld – 3.000 miljard dollar– rechtstreeks vanuit de centrale banken in de economie wordt geïnjecteerd, dat geld regelrecht terecht komt terecht bij multinationals die daarmee alles - vastgoed, land, bedrijven - aan het opkopen zijn. Dus - ik zeg het nu simpeler dan het in werkelijkheid is - MKB-bedrijven werden gedwongen te sluiten omdat ze 'niet essentieel' waren. Hun klanten werden overgenomen door de multinationals. Die bedrijven opereren meestal veel meer online, waardoor ze beter centraal gecontroleerd kunnen worden. Door het marktaandeel van het bijna failliete MKB over te nemen was het mogelijk hun voorraad en vastgoed goedkoop op te kopen.

Was de pandemie noodzakelijk voor de Going Direct Reset?

Waarschijnlijk wel. Het komt neer op de shock doctrine. Een schok maakt het mogelijk meer en sneller te consolideren. De andere partij wordt uit balans gebracht, en begrijpt niet wat er gaande is. Theoretisch gezien zou dit ook wel gekund hebben zonder pandemie, maar het zou dan wel veel langer geduurd hebben.

In feite gaat het om een financiële staatsgreep die al in 1997 begon. De ongelijkheid tussen arm en rijk is dan ook sinds die tijd enorm toegenomen. Ook begonnen er enorme hoeveelheden geld uit de Amerikaanse staatskas te missen. Schulden werden groter en het geld verdween.

Mark Skidmore, hoogleraar economie aan de Universiteit van Michigan, heeft samen met een aantal studenten nagerekend dat er tussen 1998 en 2015 21.000 miljard dollar is verdwenen. Het verliep heel symmetrisch: je geeft 21.000 miljard dollar uit aan schuld. Een zelfde bedrag staat dan ineens als ongedocumenteerde aanpassingen in de boekhouding. Deze worden afgedaan als administratieve fouten. Dat is absurd. Ik heb dit altijd gezien als een financiële staatsgreep – een staatsgreep via het financiële stelsel.

21.000 miljard? Dat is zo'n enorm bedrag, wat kun je daarvan kopen?

Je kunt daarmee een eind maken aan armoede. Je kunt het ook gebruiken om alle bedrijven op de wereld op te kopen, het in een stichting stoppen en van de winsten een wereldregering installeren, zonder electoraat. Ik denk trouwens niet dat het daaraan besteed is. Veel van het geld is in zwarte budgetten (budget voor geheime operaties red.) verdwenen. In die periode zagen we enorme verschuivingen. Van kapitaal, van investeringen en van kennis. Het ging naar Azië en met name naar China.

Het is belangrijk om je te realiseren dat investeringen nooit verplaatst werden naar locaties waar geen orde gehandhaafd kon worden. Waarschijnlijk zorgden de satellietsystemen en ruimtewapens ervoor dat die handhaving daar toen wel op niveau was.

Een andere mijlpaal van de financiële staatsgreep vond plaats in 2018. Democraten én republikeinen in het Huis van Afgevaardigden, de Senaat en het Witte huis stemden toen voor 'FASAB 56' – een reglement dat het mogelijk maakt financiële overzichten van overheidsinstanties geheim te houden. Dit maakt controle onmogelijk. Van het lezen van de financiële verslaggeving word je dan niets wijzer. Die worden nietszeggend. De financiële staatsgreep wordt zodoende intact gehouden door middel van de pandemie. Verschillende onderdelen van de Amerikaanse overheid staan nu in essentie onder controle van de centrale bank, die geleidelijk wordt overgeheveld naar een wereldregering.

Dus, in essentie is dit een langetermijn plan om de soevereiniteit van landen te ondermijnen en daarmee het hele democratische proces?

Precies.

De planeet wordt bestuurd op basis van complete wetteloosheid

Hoe zie je het komende jaar?

Dit is een veenbrand die al heel lang onder de oppervlakte woedt. Het is als een ontsteking die eerst naar de oppervlakte moet komen en uitbarsten voor die kan genezen. De laatste 30 jaar, of langer, sinds het ontstaan van de nationale veiligheidsstaat (1947) laten we de bestuurders wegkomen met gigantische corruptie. Maar je kunt een planeet niet besturen op basis van complete wetteloosheid. Daarom geloof ik ook niet dat deze machtsovername gaat lukken.

Zijn er praktische stappen die mensen kunnen zetten om niet mee te doen in dit systeem?

Ja, stoppen met het ondersteunen van dit systeem. Veel mensen werken voor bazen die dit systeem aan het opbouwen zijn. Als dat zo is, verzin dan iets anders. Ten tweede financieren wij in feite dit systeem. Kijk maar naar onze bankrekeningen, investeringen en bestedingen. We moeten de wereld waarin we willen leven gaan financieren. Dus – loop je financiën na, kijk hoe en waar je kunt omschakelen. Wil je lokaal voedsel, dat is gekweekt door mensen die je kent, of geef je de voorkeur aan synthetisch vlees van Bill Gates? Lees je nog oude media? Schakel om naar nieuwe media, zoals De Andere Krant. En, blijf vooral overal met contant geld betalen!

Hoe meer we kunnen aansluiten bij netwerken van gelijkgestemden, hoe veerkrachtiger we zijn.

Probeer je leven op te bouwen met dingen die blijvend zijn en met integere mensen. ■

Nieuwe bondgenootschappen leiden tot geopolitieke tweedeling

Het plotselinge vertrek van de VS uit Afghanistan eind augustus en de afkondiging twee weken later van het AUKUS-pact, een militair bondgenootschap tussen de VS, het VK en Australië, zorgen voor verschuivingen in diplomatieke relaties. Waar de VS met het AUKUS-pact zich lijkt voor te bereiden op een militair conflict met China, zetten Rusland en China in op politiek en sociaaleconomische samenwerking in de Euraziatische regio.

Elze van Hamelen

Tijdens een bijeenkomst op 17 september van de Shanghai Cooperation Organization (SCO), een samenwerkingsverband tussen China, Rusland, India en vijf andere Zuid-Aziatische landen, stelden zij een verklaring op ter stabilisatie van Afghanistan, waarbij Iran – dat door de VS en EU nog steeds wordt geboycot – als nieuw lid toegelaten werd. In de multipolaire wereld lijken zich daarmee steeds meer twee kampen te vormen.

Het AUKUS-pact behelst vergaande samenwerking tussen de militaire- en inlichtingendiensten van deelnemende landen, en zet de deur open voor Australië om in de toekomst kernwapens te ontwikkelen. Het wordt door veel analisten gezien als een voorbereiding op oorlog met China.

Het antagonistische beleid van de trans-Atlantische partners lijkt landen als China, Rusland en Iran te stimuleren om de onderlinge samenwerking te versterken. Onder leiding van Rusland en China verenigen landen op het Euraziatisch halfrond zich in samenwerkingsverbanden zoals de SCO, en in handelsverdragen zoals de Eurasian Economic Union en het Regional Comprehensive Economic Partnership. De economische integratie van het Euraziatisch continent betekent een significante verschuiving in de machtsbalans in de wereld.

Tijdens de recente bijeenkomst van het SCO in Dushanbe, Tadzjikistan, stonden het stabiliseren van de situatie in Afghanistan en het versterken van economische samenwerking hoog op de agenda. De Russische president Vladimir Poetin verklaarde tijdens de bijeenkomst: "Ik geloof dat we de potentie van de organisatie moeten gebruiken om Afghanistan op alle mogelijke manieren te assisteren door middel van het opzetten van een vredesproces en tegelijkertijd terrorisme, drugshandel en religieus extremisme dat er vandaan komt te blokkeren".

De SCO-lidstaten legden in de 'Dushanbe Verklaring' vast hoe ze zullen samenwerken om dit te bewerkstelligen: "Afghanistan behoort een onafhankelijke, neutrale, verenigde, democratische en vredige staat te zijn, vrij van terrorisme, oorlog en drugs. Het is van groot belang dat Afghanistan een inclusieve regering krijgt, waarin alle etnische, religieuze en politieke groepen uit de Afghaanse samenleving vertegenwoordigd zijn."

Tijdens de SCO-bijeenkomst werd Iran als nieuw lid toegelaten. Dit heeft grote implicaties voor de geopolitieke verhoudingen. Het wordt voor Iran, dat nog steeds zucht onder een handelsboycot van de EU en VS, nu mogelijk in de eigen munt, en ook in de munt van elke SCO-lidstaat te handelen. SCO-lidstaten zetten bewust in op handel in eigen munteenheden en in het daarmee omzeilen van de dollar.

De Iraanse minister van Olie, Javad Owji, zei na afloop van een bijeenkomst van de alliantie van olie-exporterende landen OPEC op 4 oktober, dat het opheffen van sancties tegen Iran de sleutel zou zijn tot het oplossen van de wereldwijde energiecrisis die de prijzen van gas en olie omhoog jaagt op dit momen. ■

Onderzoekers: tijd rijp voor persoonlijk CO2-budget

Rypke Zeilmaker

De vrijheidsbeperkende coronamaatregelen zijn een goede aanleiding om te beginnen met een persoonlijk CO2-budget voor burgers. Dit stellen onderzoekers van Oxford University, University College London en KTI Climate Action Centre in Stockholm in een artikel in het wetenschappelijke tijdschrift Nature Sustainability van 16 augustus 2021.

Het idee van zo'n "Personal Carbon Allowance" is dat iedere burger een persoonsgebonden pas krijgt die de aan hem of haar toegestane CO2-uitstoot registreert. Heb je 'teveel' gereisd, vlees gegeten of je huis te warm gestookt, dan moet je bijbetalen of 'credits' bijkopen. De onderzoekers stellen voor dat de toelagen in de komende jaren steeds verder worden beperkt, uiteindelijk tot nul.

Alleen op deze manier zouden regeringen hun hoge CO2-reductie-ambities kunnen halen, stellen de onderzoekers. Zij schrijven dat het idee van een persoonsgebonden CO2-budget 'zijn tijd ver vooruit was' toen het in de jaren negentig voor het eerst werd geopperd. Volgens de onderzoekers waren mensen in Westerse landen toen nog niet gewend aan vergaande vrijheidsbeperkingen met onbeperkte volmacht van overheden. Maar nu is 'de aantrekkelijkheid van PCA's voor beleidsmakers' gegroeid, dankzij 'de unieke kans die door de COVID-19 crisis wordt geboden'.

Ze stellen ook dat kunstmatige intelligentie kan helpen om de grootscheepse data-toevoer voor persoonsgebonden klimaattoelagen aan te kunnen. ■

▸ Bron: https://www.nature.com/articles/s41893-021-00756-w

WILLEM FREDERIK ERNÉ

Samen zweren

Complot (het; -ten) [<1588> Oud-Fr. (menigte die dicht opeengepakt is)] 1 (geheim) verbond met een kwade bedoeling tegen iem. of iets, syn. *conjuratie: een complot smeden; iem. in een complot betrekken* 2 (meton.) de samenzweerders

Wat is dat toch bij zoveel mensen? Dat ze zodra er verbanden, oorzaken en, vooral, kwade bedoelingen ter sprake komen, afhaken met de dooddoener: "Ik geloof niet in complottheorieën." Voor de val van De Muur was 'communisme' het stopwoord. Je ziet het voor je. Een Hollywoodfilm uit de jaren vijftig. Acteur 1, bijvoorbeeld Dick Purcell, heeft kritiek op de ongelijkheid van de Amerikaanse samenleving. Zijn tegenspeler – laten we zeggen Ronald Reagan (ja, het is een B-film) – geeft meteen lik op stuk: "*So you're a communist?!*" Einde discussie.

WIE HET COMPLOT OP VOORHAND AFWIJST, SLUIT HET VENSTER DAT UITZICHT BIEDT OP BEGRIP VAN DE WERELD

Het is veilig om complottheorieën op voorhand af te wijzen. Dat vrijwaart je niet alleen van verder te hoeven denken, maar ook van de akelige wetenschap dat sommige mensen zo'n zwarte ziel hebben dat ze bereid zijn vele, vele levens te offeren voor geldelijk gewin en macht, en dat die mensen zich niet zelden in de allerhoogste politieke regionen bevinden. Het is veiliger om te geloven dat één man op 22 november 1963 de president van de Verenigde Staten doodschoot met een *magic bullet*, dan te beseffen dat er meer dan één schutter is geweest, het bevel van hogerhand kwam en er dus sprake was van een complot. Evenzo is het geruststellender je in te beelden dat Nixon bij de presidentsverkiezingen van 1968 Humphrey eerlijk versloeg dan te moeten accepteren dat eerstgenoemde de Zuid-Vietnamese delegatie bij de vredesonderhandelingen in Parijs heimelijk een betere deal beloofde als ze weg zouden lopen van de onderhandelingstafel. Dat geschiedde en Humphrey verloor.

In 1980 gebeurde iets vergelijkbaars. Ronald Reagan – ja, dezelfde – lag vóór op zittende president Carter, maar als de president de gijzelaars in de Amerikaanse ambassade in Teheran nog voor de verkiezingen vrij zou krijgen, zou hij vrijwel zeker aan een tweede termijn kunnen beginnen. Team Reagan-Bush onderhandelde stiekem met de Ayatollahs en beloofde ze straatjagers te verkopen als ze de gijzelaars vasthielden tot na de verkiezingen. De islamitische revolutionairen gingen akkoord en Carter verloor. Enkele minuten na Reagans inauguratie werden de gijzelaars vrijgelaten. De F-14's werden via Israël aan Teheran verkocht.

En gij gelooft niet in complotten?

Complotten zijn alomtegenwoordig. We hebben Watergate gehad, de Bouwfraude, de moord op Julius Caesar. Ieder kartel is een complot. Ook als twee of meer fabrikanten in een bedrijfstak onderling afspraken maken, meestal over de prijs, om de concurrentie te verminderen, de winsten te vergroten en nieuwkomers te weren, is dat een complot. Dat zijn kwade bedoelingen. Kwade bedoelingen zijn ook in het spel wanneer een wetenschapper naast zijn of haar salaris betaling accepteert van een bedrijf of instantie om onderzoeksresultaten zo te interpreteren dat ze voor de donateur gunstiger uitpakken. Professor Peter Gøtzsche publiceerde in 2013 *Deadly Medicines and Organised Crime*, waarin hij stelde dat de grootste tien farmaceutische bedrijven ter wereld voldoen aan de criteria die de Amerikaanse overheid stelt aan de definitie van georganiseerde misdaad. Het boek verscheen ook in de VS en Gøtzsche werd niet aangeklaagd. Inmiddels is in de westerse wereld het geneesmiddelengebruik de op twee na de grootste doodsoorzaak, na hart- en vaatziekten en kanker.

En wat te denken van een complotloos politieapparaat?
DS Lewis: "*Sir*, van twee undercoveragenten heb ik gehoord dat er een samenzwering beraamd wordt om *the Queen* te vermoorden."
DCI Morse: "Lewis, ik geloof niet in complottheorieën."
Eh?

Wie de samenzwering op voorhand afwijst, sluit het venster dat uitzicht biedt op begrip van hoe de wereld in elkaar zit. ■

▸ **Willem Frederik Erné is muzikant en schrijver van drie romans: *Oogst van de Angst* (over de coronacrisis), *Van de Liefde en de Zee,* en *De Arrogantie van het Doorgeefluik.***

VERANDERINGEN IN ONDERWIJSLAND
OPRICHTING VAN NIEUWE SCHOLEN

Vovie school doet niet mee met testmaatschappij

Vovie in Bergen is een van de vele nieuwe scholen die de afgelopen twee jaar zijn opgericht. Ze hebben met elkaar gemeen dat ze kinderen niet mee willen laten doen aan de testmaatschappij en vrijheid geven om zich te ontwikkelen. – in alle opzichten.

Marjolein Voogd

Een groepje van ongeveer dertig ouders staat te popelen om een rondleiding te krijgen op het terrein van Ecodorp Bergen waar de vorig jaar opgerichte Vovie school is gevestigd. We worden met een stralende glimlach begroet door gastvrouw en moeder Eva. We lopen eerst langs een gebouw dat De Herberg heet en waar de kinderen één dag in de week iets mogen koken samen. Vandaag spekkoek onder begeleiding van een echte kok.

Daarna komt een gebouw waarop 'Leefwinkel' staat geschilderd. Het is een 'weggeefwinkel', waar klanten zelf mogen bepalen wat ze iets waard vinden. Bij veel kinderen een geliefde plek waar zij graag spulletjes halen, en "winkeltje" spelen. Zo leren ze op een natuurlijke manier met geld omgaan en rekenen.

Eva brengt ons naar een zelfgemaakte tent in het bos. Eronder staan afgezaagde boomstronken in een kring met in het midden een vuurschaal. Hier starten de kinderen iedere ochtend hun schooldag. Allereerst maken zij het vuur aan, waar zij vervolgens omheen gaan zitten en mogen vertellen hoe ze zich voelen. Daarna worden er buitenactiviteiten aangeboden en wordt er samen fruit gesneden en gegeten.

We lopen door naar een tipi-tent. Ook hier boomstronken en een vuurschaal. Eva vertelt over de leerkrachten en de vrijwilligers waarmee de school werkt: twee vaste leerkrachten voor de twee verticale groepen van ieder 15 kinderen. Daarnaast vakdocenten zoals een docent 'permacultuur', een muziekjuf en een techniekleraar, plus meerdere vrijwilligers, zoals een gepensioneerde juf die komt voorlezen en een oma van een van de kinderen die helpt bij het verzorgen van hun eigen moestuintjes.

"Volgens Roozeboom is er een grote verandering gaande in onderwijsland. Zelfs de inspectie wordt enthousiast van Vovie"

In het schoolgebouw zelf is het tjokvol met belangstellende ouders. Een vader vraagt zich af hoe de aansluiting is met het regulier voortgezet onderwijs. Dit is altijd de eerste vraag en komt bijna altijd van een vader, zegt bestuurslid Lillian Roozeboom. De school houdt de voortgang bij in een leerlingvolgsysteem en werkt met portfolio's. Deze worden overlegd aan de desbetreffende middelbare school. Maar er wordt ook hard gewerkt aan het uitrollen van Vovie voortgezet onderwijs, dat hopelijk al volgend jaar gestart kan worden.

Roozeboom gaat in op de pedagogische visie van de school. "Is het eigenlijk niet vreemd dat kinderen tot 4 jaar bijna alles zelf leren en dat ze vervolgens op school allemaal hetzelfde varken roze moeten inkleuren?" Bij Vovie mogen kinderen zelf bepalen wat zij willen leren, hoe, wanneer en met wie. De leerlingen maken soms ook verrassende keuzes, want dat onder hen het ouderwetse dictee erg populair is, verbaasde haar enorm. "Kinderen bij Vovie lopen nooit voor of achter. Ze bewandelen hun eigen unieke pad. Het prestatiegericht onderwijs staat echt kijken naar het kind in de weg."

Volgens Roozeboom is er een grote verandering gaande in onderwijsland. Zelfs de inspectie wordt enthousiast van Vovie. "De eerste keer dat de inspecteur op bezoek kwam, zakte zij met haar hoge hakken weg in de modder, maar ze vond het fantastisch." ■

"Bij Vovie lopen kinderen nooit voor of achter. Ze bewandelen hun eigen unieke pad"

Belangstelling voor nieuwe scholen overweldigend

Daniëlla Joynes, die al twintig jaar in het onderwijs werkt, is vorig jaar een "sociocratische" school gestart in Stadskanaal, met zes leerlingen. Nu na één jaar zijn er al 45 leerlingen. De Plan B School ("als plan A niet lukt, hebben we een plan B") omvat zowel basis- als middelbaar onderwijs. "De leerlijnen lopen in elkaar over."

De school doet niet mee aan CITO toetsen of het Centraal Schriftelijk – ook niet aan andere testen. "De testmaatschappij was al erg voordat het coronabeleid losbarstte, maar is nu helemaal onverdraaglijk geworden." Scholen die niet meedoen aan het reguliere systeem worden B3-scholen genoemd. Ze worden niet door de overheid bekostigd. Ouders betalen bij de Plan B School een bijdrage van €250 per kind per maand. Net genoeg om de kosten te dekken. Als leerkracht verdient Joynes slechts €1500 per maand. Dat heeft zij er voor over. "Het systeem klopt gewoon niet. Er worden 14 van de 54 kinderrechten geschonden in het reguliere Nederlandse onderwijs."

De plan B school is een van de vele nieuwe scholen die in Nederland zijn gestart sinds de coronacrisis. Hoeveel precies is moeilijk te achterhalen. Bij de Onderwijsinspectie en het ministerie van OCW waren geen cijfers bekend. Volgens Suzanne Grieger, een van de drie oprichters van de Vovie school, zijn er in het eerste halfjaar van 2021 al meer nieuwe scholen gestart dan in heel 2020 samen. "We gaven vorig jaar een webinar om ons initiatief toe te lichten. De belangstelling was overweldigend. Het werden uiteindelijk 4 webinars met steeds zo'n 70 tot 100 deelnemers." Er zijn alweer een half dozijn nieuwe Vovie scholen in oprichting.

Elze van Hamelen

HET WERELDJOURNAAL

"VN VOEDSELAGENDA SPEELT GROTE PRODUCENTEN IN DE KAART"

Op 23 september vond in New York de 'UN Food Systems Summit 2021' (UNFSS) plaats. Dit was een samenwerking tussen de Verenigde Naties (VN) en het World Economic Forum (WEF), ondersteund en gefinancierd door 'Big Ag' – industriële multinationale landbouwondernemingen – en NGOs zoals de Bill en Melinda Gates Foundation. Het doel van de top was het opstellen van een agenda voor een wereldwijde transformatie van voedselsystemen met het uitroepen van de 'decade of food', de tien voedseljaren.

In 2011 werd op een vergelijkbare manier, met behulp van een donatie van $10 miljard door Bill Gates, met medewerking van semi-NGOs zoals de Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI), Program for Appropriate Technology in Health (PATH), de Global Alliance for Vaccines and Immunization (GAVI) en de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) de 'decade of vaccines', de tien vaccinjaren uitgeroepen.

De Andere Krant vroeg aan twee experts op het gebied van wereldwijde voedselsystemen hoe ze tegen de werkwijze en de uitkomsten van de top aankijken. Colin Todhunter is een veel gepubliceerde onafhankelijke journalist, en voormalig onderzoeker op het gebied van sociaal beleid. Sofía Monsalve is secretaris-generaal van FIAN International, een NGO die zich inzet voor het recht op voedsel en voeding door middel van het ondersteunen van kleine gemeenschappen.

Voorafgaand aan de VN-top spraken veel kleine NGOs die zelfstandige boeren vertegenwoordigen zich uit tegen de overname van het voedselsysteem door industriële belangen. Hoe kijk je na afloop tegen de uitkomsten van de top aan?

Todhunter: "De industriële overname van onze voedselsystemen is een proces dat al veel langer loopt. Het wordt aangestuurd door [de Amerikaanse overheidsinstelling] USAID, de Gates foundation, de Wereldbank, de Wereldhandelsorganisatie en het Internationaal Monetair Fonds. Juist de spelers die verantwoordelijk zijn voor de problemen in de huidige voedselsystemen waren de dominante 'stakeholders' in de VN-top. Hoe kunnen zij deel uitmaken van oplossingen, als hun werkwijze juist de kern van het probleem is? Integendeel, de landbouwindustrie zou ter verantwoording geroepen moeten worden voor het invoeren van bedrijfsmodellen en beleidsagenda's die leiden tot voedselonzekerheid, vernietiging van goede ecologische landbouwpraktijken, het verwijderen van boeren van hun land, schuldenslavernij, afhankelijkheid van chemicaliën, eenzijdige diëten en grootschalige vervuiling."

Monsalve: "In tegenstelling tot voormalige voedseltoppen was de UNFSS niet een intergouvermentele bijeenkomst, maar een top die was uitgeroepen door de Secretaris-Generaal van de VN. In een samenvatting en overzicht van voorgenomen acties legt de Secretaris-Generaal het intensieve opvolgproces uit, dat zal worden gecoördineerd door in Rome gebaseerde agentschappen. Daarmee handelt hij buiten zijn mandaat en buiten bestaande structuren. Wij maken ons zorgen over dit 'multistakeholder' model, waarin overheden beleidsverantwoordelijkheden en macht overhevelen naar de industriële sector. Het opvolgproces van de top ondermijnt bestaande multilaterale fora zoals het VN Comité voor Wereldvoedsel Zekerheid en het bijbehorende panel van deskundigen, waarin belangen van kleine boeren in landen in het Zuidelijk halfrond wel vertegenwoordigd zijn.

Wanneer we op de website van de UNFSS kijken, zien we een opsomming van lovenswaardige ambities. Zijn er besluiten genomen die de voedselzekerheid van kleine zelfstandig boeren ondermijnen?

Volgens Todhunter verschilt het beleid per land, maar de doelen komen op hetzelfde neer: "Ze veroorzaken afhankelijkheid van de globale markt. De hele opzet van de top faciliteert de macht van grote ondernemingen. De WEF-agenda promoot een neoliberale agenda, die wordt onderschreven door grote landbouw- en voedselbedrijven zoals Bayer, Nestlé, Coca-Cola, Yara, en Cargill. Het is opvallend dat agro-ecologie verschillende keren naar voren komt als oplossing. Agro-ecologie gaat om lokaal verbouwen, het recht op zelfbeschikking van kleine zelfstandigen, die door het toepassen van ecologische principes veel productiever zijn dan industriële methoden, zowel qua hoeveelheid, voedingswaarde, bodemgezondheid, en met minder watergebruik. Voor de agro-ecologische benadering zijn geen gepatenteerde grondstoffen nodig. Die geeft daarmee geen marktvoordeel voor zaadleveranciers, pesticidefabrikanten, groothandelaren en dergelijke."

Volgens Monsalve gebruikt de voedseltop de taal van agro-ecologie, waarschijnlijk omdat vooraf de legitimiteit van de top ter discussie werd gesteld. "Kleine boeren zijn niet betrokken geweest en mensenrechten speelden geen rol in de discussies. Maar wanneer je de website leest, krijg je een hele andere indruk. Ondanks dat de agro-ecologie genoemd wordt, komen de machtsconflicten die deze benadering adresseert – voedselonafhankelijkheid versus afhankelijkheid van grote industriële concerns– niet aan bod."

Gaat dit werkelijk om een wereldwijd initiatief? Welke landen ondersteunen de oplossingen die de top voorstelt?

Monsalve: "Het is een specifieke groep landen die de industriële agenda aanstuwt. De prioriteiten van de Green Deal in de EU komen sterk overeen met de doelen van de voedseltop. De VS zijn ook nauw betrokken. Andere landen zoals Senegal, Sri Lanka, Angola en Mexico nemen deel in goed vertrouwen, om de agro-ecologische benadering op de agenda te krijgen. Helaas heeft geen enkel land bezwaar aangetekend tegen de werkwijze van de voedseltop, waarmee ze accepteren dat ze soevereiniteit inleveren, en verantwoordelijkheden van de staat aan de private sector overlaten."

HET BELEID VERSCHILT PER LAND, MAAR DE DOELEN KOMEN OP HETZELFDE NEER: "ZE VEROORZAKEN AFHANKELIJKHEID VAN DE GLOBALE MARKT."

Senator

CHILI NEEMT NEURORECHTEN OP IN DE WET

Chili is het eerste land ter wereld dat bij wet mensenrechten uitbreidt met neurorechten. De wetgeving is gemotiveerd door de ontwikkeling van neurotechnologie. Dit is een groeiend onderzoeksgebied, en bevat verschillende technologieën die hersenactiviteit kunnen beïnvloeden, zoals bijvoorbeeld brein-machine koppelingen (brain-machine interfaces, bmi), bionische implantaten, algoritmes en Artificial Intelligence (AI), of het uitlezen van elektrische signalen uit de hersenen en het zenuwstelsel. Neurotechnologie die klinkt als fscience fiction is in sommige gevallen al realiteit. Bijvoorbeeld, in een experiment met ratten werden onbekende beelden in de hersenen van de ratten 'geschreven'. Wanneer de dieren deze beelden vervolgens in hun natuurlijke leefomgeving tegenkwamen werden deze als bekend ervaren.

Omdat de technologie kan worden toegepast zonder dat degene die het ondergaat zich er bewust van is, is het mogelijk mensen vergaand te beïnvloeden zonder hun medeweten of instemming. De wetgeving in Chili dient ter bescherming van de autonomie en vrije wil van individuen en richt zich op vier onderdelen: het beschermen van data in het menselijk brein, het beperken van mogelijkheden tot lezen en schrijven in het brein, gelijke toegang tot neuro-technologie, en het limiteren van neuro-algoritmes.

Guido Girardi, tevens voorzitter van de commissie voor Future Challenges, en de Spaanse neurowetenschapper Rafael Yuste werkten samen met parlementsleden, andere wetenschappers en 25 neurowetenschappers uit verschillende landen om het voorstel vorm te geven. De vertegenwoordiger van de VN Civilizations Alliance, Miguel Moratinos sprak de hoop uit dat andere landen een voorbeeld zullen nemen aan Chili, en dat de Universele Verklaring van Mensenrechten in de toekomst ook neurorechten zullen behelzen. ■

INTERVIEW: PSYCHOLOOG EN GEDRASTHERAPEUT MARTIN APPELO

De mythe van de maakbaarheid: “De gezondheidszorg is totaal uit balans”

DE OVERHEID LAAT ENKEL JA-KNIKKERS TOE

De praktijk van psycholoog en cognitief gedragstherapeut Martin Appelo is sinds de coronacrisis nog nooit zo vol geweest. Naast de reguliere aanloop zijn het nu ook opvallend veel medici die zich bij hem melden met klachten. “Veel artsen zijn zwaar gedemoraliseerd en vragen zich af waar ze het nog voor doen”.

Claire van den Berg

Al ruim 10 jaar runt Appelo een succesvolle praktijk, en al bijna even zo lang heeft hij zijn inzichten en ervaringen opgetekend in tal van boeken. Zijn laatste geesteskindje is het zorgmanifest de Terugkeer van Thanatos, waarin hij pleit voor een grondige herziening van de gezondheidszorg. Want, zo stelt hij, ”de voortdurende focus op de ‘verlossing van den boze’ en het eeuwige gevecht tegen ziekte en dood is totaal onhoudbaar”.

Tijd voor een gesprek over de maakbaarheidsillusie, onze getroebleerde relatie met ziekte, lijden en de dood, artsen met een narcistische afweer en hoe hij in medialand persona non grata werd.

In je boek breek je een lans voor meer Thanatos, ofwel doodsdrift in de gezondheidszorg. Waarom is dit belangrijk?

“Onze cultuur en gezondheidszorg zijn al millennia lang doordesemd van Eros, van levensdrift. Deze exclusief erotische gedrevenheid heeft ertoe geleid dat we waar het op gezondheid aankomt, bovenmatig gefixeerd zijn op het bestrijden van ziekte en dood. Dit is al zo sinds het Hippocratische ziektemodel en de westerse geneeskunde zoals we die nu kennen 2500 jaar geleden dominant werd. Dit gecombineerd met de christelijke gedachte dat het goede het kwade moet overwinnen en de afschaffing van God tijdens de Verlichting, heeft geresulteerd in de al dan niet bewuste overtuiging dat we nooit ‘af’ of goed genoeg zijn. En dus ook dat, als we dit extrapoleren naar de gezondheidszorg, ziekten en virussen koste wat kost bestreden moeten worden. Deze denkwijze is de afgelopen anderhalf jaar volledig geradicaliseerd. Tel daar de marktwerking bij op met zijn perverse prikkels en de farmaceutische industrie die voor elke kwaal wel een pilletje heeft, en de maakbaarheidsillusie is compleet”.

“Vooral bij patiënten die zich affiliëren met politiek-links zie ik ontstellend veel teleurstelling”

Hoe merk je dit in je praktijk?

“Zeker in coronatijd zie ik dit op meerdere niveaus terug in de problematiek waarmee cliënten zich bij me melden. Grofweg zijn er twee groepen te onderscheiden. De groep wier identiteit sterk vervlochten is met de context der dingen. Hun leven kwam voor hun gevoel stil te liggen doordat er een hele hoop zaken zoals uitgaan, flirten en aanraken niet meer mochten. Zij kampen hierdoor vaak met zogeheten *bore out* verschijnselen. De tweede groep is ook gedesillusioneerd geraakt, maar worstelt vooral met zingevingsvraagstukken zoals verlies van idealen. Zo van, waar doe ik het allemaal voor, en waar hoor ik nu eigenlijk nog bij? Vooral bij patiënten die zich affiliëren met het politiek linkse segment zie ik ontstellend veel teleurstelling. Daarnaast heb ik heel wat patiënten in mijn praktijk die terugvielen in hun verslaving, hun werk weg zagen vallen, relaties zagen sneuvelen... En je wilt niet weten hoeveel therapeuten en andere hulpverleners zich voor hulp bij mij melden, en hoeveel artsen die op covid-afdelingen werken compleet overspannen zijn door de hoge werkdruk, zwaar gedemoraliseerd raken en daarom uit pure geestelijke noodhulp zoeken. Maar ook artsen met verslavingsproblematiek melden zich bij mij. Velen van hen vragen zich af waar ze het in godsnaam nog voor doen: mensen die met co-morbiditeit geïntubeerd worden op de IC en na weken op hun buik te hebben gelegen, zwaar invalide raken zonder enig uitzicht op beterschap. Waar is het zelfbeschikkingsrecht van de patiënt, waar is de kwaliteit van leven en is dit wel de manier waarop ik zorg wil verlenen?”

Hoe is er door medici op je manifest gereageerd, alsook daarbuiten?

“De reacties van artsen en andere medici zijn erg positief, ze herkennen veel van de pijnpunten die ik schets. En ook vanuit de flanken van de media is het manifest goed ontvangen. Vanuit het midden, dus vanuit de reguliere media, is het echter een ander verhaal. Daar is het muisstil gebleven, maar daar ben ik geenszins verbaasd over. Ik was jarenlang een verkapte huispsycholoog bij onder meer de NOS, maar toen ik in april vorig jaar op Radio 1 bij presentatrice Simone Weimans aangaf dat de maatregelen vanuit psychologisch oogpunt onherroepelijk tot verzet gaan leiden, werd ik vrijwel direct hierna kaltgestellt, en werd me gezegd dat ik niet meer uitgenodigd zou gaan worden. Mijn uitspraken werden door Radio 1 en in het verlengde daarvan de NOS, ten onrechte geïnterpreteerd als een poging tot opruiing. Idem dito voor de Volkskrant trouwens, daar was het daarna ook klaar. Ik weet uit betrouwbare bron dat er van hogerhand geïnstrueerd is om als media één lijn te trekken en het regeringsbeleid gedwee te volgen. Ik wijk daar –in hun ogen- teveel van af, en ja, dan word je niet meer gevraagd. Dezelfde vlieger gaat ook op het OMT. Het is voor mij inmiddels zonneklaar dat de overheid enkel jaknikkers toelaat die het beleid ondersteunen. De consensus onder wetenschappers is veel kleiner dan zij willen doen voorkomen, maar andere geluiden krijgen simpelweg geen kans”.

Als je de maatschappij in zijn totaliteit aan een psychologische analyse zou onderwerpen, waar staan we dan in coronatijd?

“Allereerst zijn diepgewortelde oermechanismen vol in werking getreden. Het individualisme heeft plaatsgemaakt voor collectivisme, en autonoom denken is bij het merendeel van de mensen vervangen door gehoorzaamheid aan de overheid. Maar de coronacrisis heeft bovenal laten zien dat de mens niet goed geëquipeerd is om op een adequate manier om te gaan met lijden. We zijn fobisch geworden voor Thanatos en lijden. Daarom moet alles wat tot lijden leidt, gefikst worden. Als dat niet lukt, slaat de paniek toe. Het is mijn diepe overtuiging dat we met deze Hippocratisch-calvinistische instelling de mensheid en de wereld steeds verder uit balans brengen. Naar mijn idee is het niet goed of kwaad, maar goed en kwaad. Het gaat er dan ook niet om dat het goede het kwade moet overwinnen, maar dat we leren streven naar een balans tussen deze krachten. Het yin en yang-principe. Het goede en het kwade zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, net als dat de dood intrinsiek bij het leven hoort. Juist dit maakt het leven betekenisvol.” ■

ONS IMMUUNSYSTEEM INTACT HOUDEN

We kunnen het zelf

Arjen Pasma

Eén van de grootste pedagogen die ons continent heeft voortgebracht, de arts/pedagoog Maria Montessori, had als adagium: “Leer het mij zelf te doen”.

Dat betekent dat je ervan uit gaat dat een kind het ook zelf kan! Daar waar dat zelf kunnen stagneert, geef je een tip en een bemoediging en dan kijk je weer hoe het dan gaat. Zo zie je dan hoe een kind zich ontwikkelt naar wat het kan worden vanuit wat het is: een lerend organisme.

Dit stimuleren om te komen tot grote hoogten en perfectie zie je ook in de sport waarbij een goede coach uitgaat van de talenten van de sporter en dán prikkelt en stimuleert, zodat het beste op de mat wordt gelegd. Een goede coach zegt nooit: “Begin er maar niet aan! Dit wordt niks.”

Als je als Maria Montessori opvoedt, kun je je kleinkind Joas, 4 jaar, vragen: “Wil jij voor opa een lekker kopje koffie maken” en dan komt dat voor elkaar, inclusief een hartje in het schuim...

Dat is geheel anders dan hoe de reguliere geneeskunde werkt. Daar wordt niet bemoedigd. Nooit! Onze kinderen krijgen, op de leeftijd van zes weken, met betrekking tot zeven ziekten tegelijk – ziekten waarvan het de vraag is of ze daar ooit mee geconfronteerd worden – bij voorbaat de mededeling, dat – mocht het ooit zover komen – ze onmachtig zullen zijn om het tot een goed einde te brengen.

“Je kunt het niet en je zult het ook niet kunnen! En... wij vinden ook dat je zelfs niet mag proberen dat tot een goed einde te brengen en daarvan te leren.” Dát is wat er gebeurt bij vaccineren: “Je kunt het niet als het zover is”.

Negatiever kan ik het niet bedenken

Trek dit door naar opvoeding en sport en je zegt bij voorbaat dat je kind niet kan leren rekenen, geen koffie voor zijn opa kan maken, geen Engels kan leren en dat het zinloos is om de grenzen in sport en spel te verleggen.

Trek dit door naar Covid-19, bestempel die als een vijand en zeg dat niemand in staat is om – mocht het beest je grijpen – zelf ook maar iets te doen om de ziekte te doorleven en beter te worden.

Als in de decennia daarvóór bij elke acute aandoening en bij elke ziekte er behandeld is met onderdrukkende medicatie en elke koorts en ontsteking is geremd en de natuurlijke ontwikkeling verstoord is, dan heb je ook niet geleerd hoe je zo’n ‘vijand’ te lijf moet gaan.

Als je dokter dan ook nog geen idee heeft hoe het zelfgenezend vermogen te stimuleren, dan is vervolgens het gehele systeem in een staat van angst en onmacht gebracht, waardoor uitgesloten is dat er iets creatiefs bedacht kan worden. De meeste artsen weten overigens niet eens van het bestaan van een zelfgenezend vermogen, laat staan dat ze weten hoe dat te stimuleren.

Zo wil ik niet denken. Zo wil ik niet werken. Zo wil ik niet leven. Ik wil uitgaan van mogelijkheden van wat wij en onze kinderen kunnen. Ik ga uit van de oefening en training van ons immuunsysteem, zodat het meer kan dan wat onze overheid en haar instituten voor mogelijk houden.

Dat is werkelijke emancipatie: vrij-making van het negativisme, vrij maken van ‘je kunt het niet en het zal nooit wat worden’.

Natuurlijk is er een achterstand: zeven decennia onderdrukking van acute ziekten en zeven decennia vaccineren hebben het immuunsysteem op een grote achterstand gezet en dat kan niet in één keer helemaal opgelost worden. Maar... er zijn nog therapeuten die weten dat het kan en hoe het kan.

Bibliotheken staan vol en als Bill Gates en zijn trawanten ons het werken niet helemaal onmogelijk maken, dan kunnen wij nog laten zien dat het kan en dat het zin heeft.

Als wij ons immuunsysteem trainen, kunnen wij onze klussen zelf klaren en hoeven wij niet te wachten tot een onveilig vaccin het van ons overneemt. Een vaccin dat ons op nog grotere achterstand zet

Ik kan het. Jij kunt het. Wij kunnen het.

▸ **Arjen Pasma is homeopaat. Hij had een praktijk in Nederland van 1984 tot 2019 en is jarenlang docent Homeopathie geweest in Nederland, Malawi en Finland.**

ELS VAN VEEN

Medisch Ethisch Contact

Het is dit jaar 24 jaar geleden dat ik aan de Vrije Universiteit in Amsterdam afstudeerde als arts. In de jaren erna heb ik onder andere in twee ziekenhuizen gewerkt. In 2003 studeerde ik in Groningen af als huisarts. In al die jaren ben ik met hart en ziel dokter geweest. Ik was meteen in mijn studententijd geabonneerd op Medisch Contact, het weekblad van de Koninklijke Maatschappij ter bevordering van de Geneeskunst. Niet: geneeskunde. Geneeskunst is het handelen van een arts als hij zijn ethische principes volgt, zijn ervaring en kennis gebruikt en zich niet altijd blindelings aan protocollen en richtlijnen houdt. Dus zijn hoofd én hart inzet om een goede dokter te zijn.

In 2006 werd de marktwerking ingevoerd in de zorg. Vele artsen protesteerden hier tegen. Want de zorg is geen markt. Een patiënt is geen cliënt. Iemand die ziek is of lijdt (patientia) is geen ‘klant’ die tijd heeft om zich te verdiepen in de prestaties van een ziekenhuis of dokter. In de jaren na 2006 werd de rol van de zorgverzekeraars en het ministerie van VWS steeds groter in de zorg. Voor mijn gevoel werden mensen steeds vaker opgedeeld in hokjes. Vooral in de Geestelijke Gezondheidszorg was dit goed zichtbaar. Mensen werden gereduceerd tot hun DSM-classificatie. Transitie (van tweede naar eerste lijn) en substitutie werden gevleugelde begrippen. Mensen die geen verstand hadden van zorg kwamen steeds meer op de stoel van de dokter te zitten.

DE ROL DIE DE MEDIA EN MEDISCH CONTACT SINDS DE CORONA-CRISIS SPELEN VIND IK DUBIEUS

Sinds corona heb ik het gevoel dat artsen massaal in de ban van het virus zijn geraakt. In Medisch Contact waren bijna alleen angstige artikelen en columns te lezen. Angst is een slechte raadgever. Als je bang bent, kun je niet meer helder nadenken. Vanaf half maart 2020 werd mijn vak helemaal overgenomen door het ministerie van VWS, met in zijn verlengde het RIVM en de artsenorganisaties. Alle coronamaatregelen werden overgenomen en ijverig top-down uitgevoerd. De voorzitter van de KNMG maande ons geen kritiek te hebben op het ministerie van VWS, het RIVM en de GGD-en.

Opeens mochten mensen niet meer zomaar naar de praktijk komen met vragen of klachten. Alle afspraken op de poliklinieken in de ziekenhuizen moesten worden afgebeld. Mensen met klachten van hoesten, benauwdheid of verhoging werden telefonisch geadviseerd. Weg contact met de patiënt. Weg geruststelling als dat wel zou kunnen en moeten. Maar ook misten wij alarm-symptomen en verwezen wij mensen niet meer tijdig door naar het ziekenhuis. Ik heb meteen kankerdiagnoses gemist bijvoorbeeld.

De rol die de media en Medisch Contact sinds de corona crisis spelen vind ik dubieus. Men lijkt de code van Bordeaux (beroepscode van journalisten) vergeten te zijn. Net als de artseneed of -belofte. In beide codes speelt het eerlijk informeren van mensen een grote rol. Er wordt in Medisch Contact nagenoeg geen ruimte geboden aan geluiden van twijfel of verzet.

Omdat wij een herbezinning nodig vinden, hebben we Medischethischcontact.nl opgericht. Daarmee willen we weer aan vertrouwen gaan bouwen. We hoeven niet bang te zijn voor elkaar. We moeten juist bang zijn voor framing en polarisatie. Er is grote schade aangericht door de desinformatie, de propaganda, maar ook het *framen* van integere wetenschappers en artsen. Het is nodig dat we weer gaan bouwen aan een samenleving waarin respect en vertrouwen hoog in het vaandel staan. Vertrouwen is de basis voor alles. Vertrouwen is de basis in een arts-patiënt relatie. Zonder vertrouwen loopt het fijnmazige netwerk van onze samenleving helemaal spaak. Ik wens ons allemaal een land toe vol moedige landgenoten. ■

▸ **Els van Veen is huisarts. Zij richtte in augustus 2021 samen *met* andere artsen en vrijwilligers www.medischethischcontact.nl op. NB Het tijdschrift Medisch Contact heeft bezwaar gemaakt tegen gebruikmaking van de naam Medisch Ethisch Contact, omdat dit teveel zou lijken op de naam Medisch Contact.**

COLOFON

De Andere krant
Meer informatie over
De Andere Krant is te vinden op:
deanderekrant.nl/overons

Aan deze editie werkten mee
Marion de Backer
Marjolein Jansen
Lietje Perizonius
Lauran Blommers
Saskia Frederiks
Claire van den Berg
Toine Rongen
Ad Nuis
Joe Dijkhuis
Rypke Zeilmaker
Karel Beckman
Sander Compagner
Madeleine Klinkhamer
Elze van Hamelen
Reinout Koperdraat
Anja Veerman
Martijn Bloem
Stan van Houcke
F. William Engdahl
Marjolein Voogd
Wilfred Klap
Oscar Hendriks
Frank Stadermann
Sodis Vita
Jesse Braun

Abonnementen
Informatie over een abonnement op
De Andere Krant is te vinden op:
deanderekrant.nl/abonnement
Voor vragen of wijzigingen mail naar:
klantenservice@aboland.nl

Verkoop
Informatie over verkooppunten
is te vinden op:
deanderekrant.nl/verkooppunten

Bestellen
Deze krant en eerdere edities van
De Andere Krant zijn te bestellen via:
deanderekrant.nl/bestellen

Disclaimer
Het copyright van de inhoud van
deze krant ligt bij De Andere Krant.

WONDERLIJKE ZAKEN

Ons hele hebben en houden staat straks in EU register

De EU treft voorbereidingen om alle bezittingen van burgers, ook roerende zaken, vast te leggen in een register. “Tegen het witwassen.” Het register zal echter ook gebruikt kunnen worden voor andere doeleinden. Hoewel de implicaties van dit initiatief voor de privacy van burgers enorm zijn, kreeg het in de media nauwelijks aandacht.

Oscar Hendriks

Op 16 juli 2021 opende het Directoraat-Generaal voor Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarkten (DG FISMA) van de Europese Commissie een aanbestedingsprocedure voor een “Haalbaarheidsstudie naar een Europees vermogensregister in het kader van de strijd tegen witwassen van geld en belastingvermijding”. Dat register wordt ondergebracht bij een Europese anti-geldwitwasautoriteit (*Anti Money Laundering Authority* - AMLA). Deze koppelt alle nationale registers van onroerend goed, ondernemingen, bankrekeningen, kluizen en crypto-waarden, aangevuld met “toegang tot gegevens over andere bronnen van rijkdom (bijvoorbeeld roerende zaken, levensverzekeringen, waardepapieren en luxe goederen).” Bij dat laatste wordt gedacht aan kunst, auto’s, sieraden en goud.

Het ANP berichtte al op 20 juli dat minister van Financiën Wopke Hoekstra het initiatief verwelkomde: “Ik ben blij dat de commissie voorstellen heeft gedaan om het witwassen van geld en terrorisme-financiering beter aan te pakken”. Wopke Hoekstra ziet AMLA het liefst in Nederland gevestigd. Hoewel de implicaties van dit initiatief voor de privacy van burgers enorm zijn, kreeg het in de media nauwelijks aandacht. Alleen de vakpers pikte het op, maar zweeg over de mogelijke gevolgen voor gewone burgers. Een uitzondering is Paul Buitink die in *BNR Cryptocast* nr. 185 vroeg: “Al je bezittingen in een Europees register - Willen we dat?”

In Duitsland – dat tussen 1914 en 1952 ervoer wat hyperinflaties, geldhervormingen en vermogensafdrachten teweeg brengen – gingen de alarmbellen af. De toonaangevende journalist Norbert Haering sprak over het grote sleepnet dat alle informatie over kleine en middelgrote vermogens van alle burgers in een enorme databank samenbrengt zonder aan lacunes in de vermeldingen van de rijken te tornen. Het veelgelezen weekblad Focus zag een gevaar voor politiek onwelgevallige burgers en journalisten en riep zelfs op tot burgerlijke ongehoorzaamheid. “Een reuzenstap naar communistische dictatuur” (report24. news), “Dreigende onteigeningen en vermogensafdracht” (schildverlag.de), waren andere koppen

Het Europees Parlementslid Markus Ferber (CSU/EVP) uitte heftige kritiek. Eurocommissaris Mairead McGuinness stelde dat ”De Commissie nooit de noodzaak van een dergelijk vermogensregister heeft gesuggereerd.” Het was het Europees Parlementdat vroeg om de studie, niet de Commissie, zo suste zij de gemoederen.

Maar hoe geloofwaardig is dat? Kort daarop bleek in een persbericht van 24 september dat de *European Data Protection Supervisor - The EU’s independent data protection authority* (edps.europa.eu) niet alleen de studie, maar ook de maatregelen verwelkomde. Hieruit bleek dat het voorstel een omvangrijk samenhangend pakket betreft met een groot aantal organisaties en activiteiten.

De implicatie van het geheel is dat wat straks niet in het register staat, zal moeten worden verantwoord, anders wordt het mogelijk als onbeheerde zaak in beslag genomen. ■

Abonneren:

▸ deanderekrant.nl/abonnement

▸ of scan de QR-code

"TIJD RIJP VOOR NIEUWE KRANT"

Van De Andere Krant zijn tot dusver 12 bijzondere themanummers verschenen. Nu hebben de oprichters besloten om ook met een wekelijkse editie te komen. "Wij willen meer impact hebben," zegt mede-oprichter en uitgever Sander Compagner. "De tijd is er rijp voor."

Van onze redacteur

Je hebt besloten om van De Andere Krant een wekelijkse uitgave te maken. Hoe zijn jullie daartoe gekomen?

Met onze themanummers hebben we heel veel mensen bereikt en enorm veel respons gekregen. Maar in een themanummer kun je veel onderwerpen niet behandelen. De urgentie is ook groter geworden. Toen we in 2018 begonnen was er al wel veel aan de hand, maar het ging allemaal nog heel geleidelijk. Nu is er meer dan ooit behoefte aan onafhankelijk en integer nieuws.

Wat was de concrete aanleiding?

In brede zin waren dat de ontwikkelingen in de afgelopen anderhalf jaar, waarbij we zien dat de bestaande media volledig falen in hun taak als waakhond van de macht. Dat was al langer aan de gang, maar zit nu in een stroomversnelling. Heel concreet: onze adviseur Kees van der Pijl, die net een indrukwekkend boek heeft gepubliceerd over de corona-pandemie, deed een beroep op ons om een volgende stap te zetten en een weekuitgave te beginnen.

Hoe gaat de nieuwe krant eruit zien?

Vanaf 9 oktober verschijnt iedere week een zaterdagkrant. We hebben een kernteam van redacteuren en een netwerk van freelance auteurs en columnisten die staan te springen om voor ons te schrijven. We hopen dat er nog veel mensen naar ons toekomen om een bijdrage te leveren. De insteek is journalistiek. We willen op alle belangrijke onderwerpen betrouwbaar nieuws bieden. We gaan niet domweg de actualiteit achterna lopen, we willen belichten wat echt belangrijk is en mensen raakt. We hopen dat we mensen kunnen laten genieten van een fijne zaterdagochtendkrant.

Denk je dat Nederland hierop zit te wachten?

Zeker. Er gebeuren ongelooflijk veel positieve dingen in Nederland op dit moment, maar daar is in de media nauwelijks aandacht voor. Veel mensen snakken naar een ander geluid, een nieuw verhaal. Ze zijn de politiek, de bureaucratie, de controlesystemen, de manipulaties zat. Ze richten nieuwe scholen op, werken aan alternatieve structuren rondom zorg en gezondheid, ze zijn bezig met duurzame en gezonde voeding. Deze groep wordt alleen maar groter worden. Ik geloof dat we de contouren zien van een nieuwe manier van samenleven, in harmonie met elkaar en onze omgeving. Wij voelen dat wij daar deel van uitmaken.

Hoe worden jullie gefinancierd?

We zijn een professionele organisatie die zijn geld gaat verdienen uit abonnementen en losse verkoop. Maar we willen ook mensen bedienen die misschien geen abonnement kunnen betalen. We willen voor iedereen toegankelijk zijn. Enkele ondernemers hebben ons met startkapitaal op weg geholpen. Dat doen zij uit ideële overwegingen omdat ze geloven in onze missie.

Blijf je ook nog themakranten maken?

Die ambitie hebben we wel, maar onze prioriteit is nu even de weekeditie. Als die eenmaal loopt, komt er waarschijnlijk weer ruimte voor themanummers. We hebben nu al veel te veel materiaal om de weekkrant te vullen, dus die behoefte zal ongetwijfeld weer ontstaan.

CITAAT

"The people have the power. All we have to do is awaken the power in the people."

▸ John Lennon, 9 oktober 1940 – 8 december 1980

John Lennon streed met humor ▸ 19

De media als onderdeel van de macht ▸ 18

Wereld in beweging ▸ 20

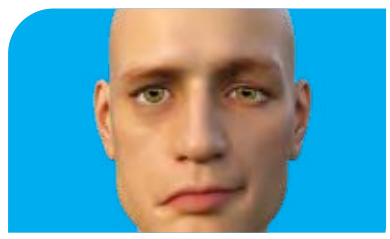

Gezichtsverlamming door vaccinatie? ▸ 21

Reinout Koperdraat Goed in beeld ▸ 24

TOINE RONGEN

KRO-boegbeeld Ton Verlind: “Steeds meer mensen zien de media als onderdeel van de macht”

DE BOODSCHAPPER WORDT ZWART GEMAAKT, DE BOODSCHAP ZELF GENEGEERD

In zijn nieuwe boek ‘De Schitterende Slangenkuil’ bekritiseert Ton Verlind, jarenlang boegbeeld van de KRO, de mainstream media. “Feiten worden almaar minder belangrijk,” zegt hij in een interview met De Andere Krant. “Ik mis journalistiek die schuurt.” Afwijkende meningen, zoals die van Maurice de Hond, worden afgeserveerd. De boodschapper wordt zwart gemaakt, de boodschap zelf genegeerd. “De cancel-cultuur is een ware plaag.” Geen wonder dat de kijkers kritisch zijn: “Een steeds groter aantal mensen ziet de media als onderdeel van de macht.”

“Het luisteren en zoeken naar de diepere beweegredenen van mensen, het echte dóórvragen, is er niet bij. Televisie zoekt in het algemeen vooral naar dezelfde boodschap, die almaar wordt rondgepompt. Ook de bekende talkshow-tafels beweren allemaal hetzelfde.”

“Wat je ook vaak ziet, is dat nieuwsfeiten spectaculairder worden gemaakt dan ze in werkelijkheid zijn. Nieuws wordt ‘opgeleukt’. Soms denk ik: de media verslaan ‘de crisis’ niet, ze houden hem in stand. Dit creëert het gevoel dat we in een permanente staat van crisis verkeren.”

“Nog tot augustus dit jaar meldden de nieuwsrubrieken eindeloos besmettingscijfers en ziekenhuisopnames. Dat voedt de angst. Wie voor de televisie werkt, leert al snel dat emotie scoort. Een van de sterkste emoties is angst. Ook kweekt het ongerustheid omdat het onheil binnenkort ook jou kan treffen. Dat media zo denken is volgens mij geen boze opzet of deel van een complot: zo werkt het nu eenmaal.”

“Zo probeerde bij OP1 op dinsdag 23 augustus 2021 buitenlandcorrespondent Bette Dam, gebaseerd op haar persoonlijke ervaring, een ander verhaal te vertellen over Afghanistan. Het beeld, zo wilde ze duidelijk maken, wordt in belangrijke mate bepaald door de grote persbureaus. Daar zitten in haar woorden vooral ‘witte mannen’, die hun informatie aangereikt krijgen van andere witte mannen, militairen met dezelfde culturele achtergrond. Die hebben er belang bij om de situatie in Afghanistan zo af te schilderen dat het in het beeld past van een barbaarse, nietsontziende, onredelijke Taliban. Dat is niet noodzakelijkerwijs het juiste plaatje, probeerde ze te betogen. Maar overmand door emotie kwam ze niet goed uit haar woorden. Presentator Nadia Mousaid hielp haar niet, maar jaagde haar juist nog wat meer op. ‘De tijd was om…’ Wat volgde was een volstrekt onbeduidend gesprek met een acteur.”

> *Wie voor de televisie werkt, leert al snel dat emotie scoort. Een van de sterkste emoties is angst*

“Rond die talkshows zie je nog iets opmerkelijks. Ze worden deels gepresenteerd door anchors die niet in vaste dienst zijn. Hun marktwaarde hangt grotendeels af van hoe ze zich op televisie manifesteren. Dat zijn de perverse prikkels van het systeem. Ze raken direct aan de journalistieke onafhankelijkheid. Toch is dat nauwelijks punt van discussie.”

“Scoren en behoud van marktaandeel lijkt in veel keuzes het belangrijkst.

▸ **Verlind (71), van 1979 tot 1994 verslaggever, presentator en eindredacteur van KRO’s Brandpunt, lange tijd het belangrijkste actualiteitenprogramma van de publieke omroep, laat zijn licht schijnen over het huidige medialandschap.**

Mogelijk heeft dat te maken met het streven naar ‘verjonging’. Jongeren kijken volgens de uitgangspunten van de NPO het liefst naar spektakel en emotie en hebben een korte spanningsboog. Dat is een dead end, jongeren willen dat niet. Bovendien leidt het tot vervreemding van de natuurlijke bondgenoot van de traditionele televisie, de ouderen.”

“Emoties winnen van feiten. Na de moord op Peter R. de Vries riep minister Ferd Grapperhaus voor de camera’s, tot tranen toe bewogen: ‘Dit accepteren we niet, dit moeten we aanpakken.’ Vervolgens gebeurt er niets en sukkelen we door naar de volgende crisis. Politici komen met deze loze praat veel te gemakkelijk weg. Ik hoop dan altijd op een journalist die de minister dan vraagt: Wat ga je dan concreet doen? Hoe ga je het aanpakken? Wanneer kunnen we de resultaten verwachten? En dat dan daarna zo’n minister op zijn huid wordt gezeten. Dat Grapperhaus-verhaal geldt natuurlijk ook voor Mark Rutte.”

“Nog een fenomeen: met name bij de talkshows ontdekten ze dat ook BN’ers scoren. Daarom zie je avond aan avond de Ab Osterhausen van deze tijd voorbijkomen. Steeds dezelfde ego’s. Pas je, ook als uitermate deskundige wetenschapper niet binnen het frame van een uitzending, dan val je - ook al heb je een interessante afwijkende visie – sowieso buiten de boot. Maurice de Hond analyseerde al in het begin van de lockdown internationale studies en kwam tot de conclusie dat ventileren een probaat middel kon zijn tegen verspreiding van het Covid-virus. Wie zich erin verdiepte zag dat zijn waarschuwingen best eens konden kloppen. Hij werd een jaar lang met pek en veren besmeurd. De afkeer van deze dwarsdenker werd zelfs zo groot, dat De Volkskrant ertoe voerging een antisemitische afbeelding van hem te plaatsen. Hiervoor bood de hoofdredactie later wel zijn excuses aan.”

“Nog zo’n mechanisme: ook al blijken dwarsdenkers alsnog gelijk te hebben, dat gelijk krijgen ze niet. Inmiddels gaf Rutte - in het spoor van andere landen - schoorvoetend toe dat De Hond gelijk had. Het Outbreak Management Team adopteerde ventilatie als een van de pilaren van de virusbestrijding. De Hond heeft dus uiteindelijk gelijk gekregen maar dan wel met deze woorden ‘wat hij beweerde, is allang bekend’. Zijn onderzoek en inzet, werden gebagatelliseerd. Begrijp me goed, ik ben geen wappie, maar ik ben wel voor het ruimhartiger toelaten van afwijkende meningen.”

> ***“Afwijkende meningen, zoals die van Maurice de Hond, worden afgeserveerd. De boodschapper wordt zwart gemaakt, de boodschap zelf genegeerd”***

“Ik maak het nu ook zelf mee. Op de verschillende platforms op social media kan ik zien dat de meeste viewers positief reageren. Maar niets daarvan komt van de NPO zelf. Hun communicatieafdeling reageert überhaupt niet op dit soort discussies. Toch vreemd voor een organisatie die ruim 800 miljoen belastinggeld opmaakt. Wel word ik uitgenodigd om te komen praten. Door de usual suspects. Onder wie van Westerloo senior, die een column schreef in De Telegraaf, met als ondertoon: wie (hij bedoelde mij) aan de kant staat, moet zijn mond houden. Hij had of het boek niet gelezen of de pointe gemist.”

“Waarschijnlijk onbedoeld, bewijst hij daarmee mijn gelijk: diskwalificeer de boodschapper, dan hoef je je verder in de onderliggende argumenten niet te verdiepen. Mensen verdacht maken, zodat hun onderbouwde mening aan kracht inboet – het is inmiddels een ware plaag.”

“Tegenstanders achtervolgen me nog geregeld. Zo krijg ik onterechte verwijten van zelfverrijking. Afgezien van Jojanneke van den Berge, toen journalist bij De Pers, later Powned liet geen enkele journalist zich erover uit. ‘Ton Verlind krijgt wat hij verdient’, schreef ze. Nog steeds duiken dat soort berichten op. Kortgeleden nog bij ‘Geen Stijl’. Daar werd ik vergeleken met Sywert van Lienden, de man die ‘miljoenen verdiende aan mondkapjes’. Zo leek ik ineens een Porsche te hebben gekocht van geld dat ik van de KRO zou hebben geïncasseerd.”

“Een toenemend aantal mensen ziet inmiddels door dit alles de grote media als onderdeel van de macht. Misschien verklaart dat de woede die steeds vaker en terecht ook tegen journalisten geuit wordt. Burgers willen ook gehoord worden. De vragen die op hun lippen branden worden door journalisten bijna nooit gesteld. Als ze dat wel zouden doen, zouden in de toekomst die logo’s mogelijk gewoon weer op de satellietbusjes van de NOS kunnen blijven zitten.”

Hij zucht, verschuift zijn bril en zegt: “Sorry voor mijn felheid. Het is niet agressief bedoeld, het is een vorm van betrokkenheid. Boosheid is trouwens een goede drijfveer voor de journalistieke keuzes die je maakt.”

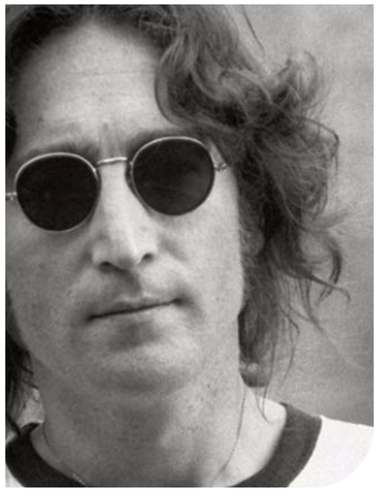

“John Lennon streed met humor

Wat zou John Lennon gevonden hebben van het coronabeleid? Zou hij zich hebben laten vaccineren?

9 oktober, de dag waarop deze krant verschijnt, zou Lennon 81 zijn geworden, als hij niet was doodgeschoten op zijn 40e, op 8 december 1980. Lennon is natuurlijk vooral bekend vanwege zijn “Imagine” – *“Imagine there’s no heaven, imagine there’s no countries, imagine no possessions”*. Klinkt communistisch, maar anarchistisch omschrijft het beter. Lennon hield niet van machtsstructuren, van controlesystemen en repressie.

Dat liet hij keer op keer blijken. Hij zei ook: “*The trouble with government as it is, is that it doesn’t represent the people. It controls them.*”

En hoe relevant is deze uitspraak voor de wereld van vandaag: “*Our society is run by insane people for insane objectives. I think we’re being run by maniacs for maniacal ends and I think I’m liable to be put away as insane for expressing that. That’s what’s insane about it.*”

Lennon had ook een wijs advies voor de activisten die zich tegen de repressie van de overheid verzetten: “*The establishment will irritate you - pull your beard, flick your face - to make you fight. Because once they’ve got you violent, then they know how to handle you. The only thing they don’t know how to handle is non-violence and humour.*”

Laten we ook zijn strijd voor de vrede niet vergeten. “*All you need is love.*” “*Give peace a chance.*” Tijdloze uitspraken. Ooit zal ernaar worden geluisterd.

KAREL BECKMAN

Vragen over vaccinaties

"Het Lareb meldt per 26 september 2021 532 sterfgevallen en 3364 gevallen van 'ernstige bijwerkingen' in verband met de coronavaccinaties, waaronder vele meldingen van hartschades, maar ook schades rond zwangerschap, menstruatiestoornissen en andere serieuze gezondheidsschades. Kunt u zeggen hoe gebruikelijk of ongebruikelijk deze aantallen zijn in vergelijking met andere vaccinaties of geneesmiddelen?"

"EUdraVigilance meldt bijna 26.000 sterfgevallen in verband met de coronavaccinaties in de EU en bijna twee miljoen gevallen van zwaar letsel. Acht u de aantallen meldingen bij Lareb en EUdraVigilance geen reden om de bevolking en regering te waarschuwen voor de mogelijke nadelige gevolgen van de vaccinaties?"

Dit zijn toch geen onredelijke vragen?

We hebben in Nederland en in de EU een systeem voor het melden van 'bijwerkingen' van geneesmiddelen. Dat gebeurt bij het Lareb, dat rapporteert aan het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) en bij EUdraVigilance, onderdeel van het Europees Medicijn Agentschap (EMA). Bij 'bijwerkingen' kun je denken aan hoofdpijn, misselijkheid en duizeligheid – maar ook aan hartstilstanden, hartinfarcten, miskramen, en andere ernstige aandoeningen die tot ziekenhuisopnamen leiden. De COVID-vaccinaties van Pfizer, Moderna, Janssen en AstraZeneca lijken gepaard te gaan met een ongekend aantal hoge meldingen. Wat vindt het Lareb hiervan? Het CBG? Kunnen deze instanties dit bevestigen? Wat impliceert dit voor de gezondheidsrisico's van de coronavaccinaties?

JE ZOU ZEGGEN DAT ALLE ALARMBELLEN AF HOREN TE GAAN BIJ DE INSTANTIES

Geen van beide instanties is echter bereid deze eenvoudige vragen, die wij hen hebben gesteld, te beantwoorden. Agnes Kant, directeur van het Lareb, wil niet praten met De Andere Krant en weigert ook onze vragen per email te beantwoorden.

Ondertussen blijven deze instanties, die horen te waken over de volksgezondheid, beweren dat de vaccinaties veilig zijn en moedigen ze burgers aan om zich te laten vaccineren. De regering heeft zelfs een coronapas ingevoerd die 'ongevaccineerden' tot tweederangs burgers maakt, met minder rechten dan gevaccineerden. Kant verklaarde in een radio-interview dat vrouwen die menstruatiestoornissen ondervinden na vaccinatie, dat niet meer hoeven te melden, want de 10.000 meldingen die waren binnengekomen "zijn voor ons genoeg om een beeld te krijgen van de situatie. Dus dat gaat niet zoveel meer toevoegen." Zou Kant ook vinden dat nieuwe sterfgevallen niet meer hoeven te worden gemeld, omdat dat "niet zoveel meer gaat toevoegen"?

Wat de zaak extra zorgelijk maakt is dat uit onderzoek (onder meer van Harvard) blijkt dat tussen de 90% en 99% van het aantal werkelijke doden en schadegevallen niet wordt gemeld. Als dat nu ook het geval is, betekent dit dat er in de EU al enkele honderdduizenden mensen zijn overleden door de vaccinaties en vele miljoenen ernstige gezondheidsschade hebben opgelopen. Of dat echt zo is, weten we niet zeker. Maar de verantwoordelijke instanties lijken ook niet bijster geïnteresseerd om het uit te zoeken. Ze blijven erop hameren dat 'meldingen na vaccinatie' niet per sé hoeft te betekenen 'veroorzaakt door vaccinatie'. Maar die meldsystemen zijn er toch niet voor niks? In het verleden, bijvoorbeeld bij de Mexicaanse griep, zijn medicijnen in de ban gedaan nadat enkele tientallen doden waren gemeld.

Daar komt bij dat het hier gaat om vaccins die gebruik maken van nog nooit eerder toegepaste, experimentele technieken, waar geen lange-termijnonderzoek naar is gedaan en die slechts een tijdelijke goedkeuring hebben. Je zou zeggen dat alle alarmbellen af horen te gaan bij de instanties. En dat de regering onmiddellijk zou stoppen met haar vaccinatiedwangmaatregelen.

Denemarken en Zweden zijn deze week in ieder geval wel gestopt met het toedienen van Moderna vaccins aan mensen onder de 30, vanwege de vele gevallen van hartspierontsteking bij jonge mensen. Onze instanties willen niet eens een paar feitelijke vragen beantwoorden. ■

Wereld in beweging

Marjolein Jansen
Ingezonden stuk

De jaren '50, een tijd die ik zelf niet meegemaakt heb, maar waaraan mijn moeder met weemoed terugdenkt vanwege de kleinschaligheid, eenvoudig leven, veel ruimte voor familie en elkaar; op maandag wasdag en op vrijdag vis, werden opgevolgd door de 60's, waarin jongeren de dogma's en taboes omver wierpen, eigen grenzen en eigen waarden onderzochten wat tot een culturele ommezwaai leidde die grote maatschappelijke veranderingen tot gevolg had. Alles moest kunnen.

Ik ben in die jaren geboren en kan me nog herinneren hoe gezellig die jaren '70 waren, kikkervisjes en planten in de klas en veel buitenspelen, mannen met baarden, sigaren en pijp, sherrykuren, Koot en Bie en Monty Python.

De Hollanditis van de jaren '80 volgde, gezamenlijke demonstraties op het museumplein en in Den Haag tegen de komst van kernwapens, waar het IKV, de FNV, Pax Christi, Stop de Neutronenbom!, de Vereniging van Dienstplichtige Militairen en de politieke partijen PvdA, D'66, CPN, PPR en PSP hun krachten bundelden. De jaren '70 en '80 waren ook journalistiek interessante jaren, met spotprenten op het randje en intellectuele krachtmetingen in dagbladen zoals de Volkskrant het opnam tegen de Telegraaf. De discussies hierover zetten zich voort op menig familiefeest in mijn jeugd, waar emoties soms hoog opliepen. Politiek leefde, ook onder de jongeren waar ik mee in contact stond. Hoe anders werd dat in de jaren '90, waar de verschuiving plaatsvond naar werken en wonen, individuele rijkdom, de sky is the limit qua hypotheken, het materialisme de nieuwe religie werd. Kinderdagverblijven rezen de grond uit, er kwam een taboe op het thuis blijven voor de kinderen en één inkomen was niet meer voldoende om van te kunnen leven. Stille armoede groeide.

Gezinnen werden eilandjes, woonwijken slapend en de wegen slibden dicht. Dit mondde uit in een ware ratrace, waar tijd tekort was en samen plaatsvond online op Facebook en Whatsapp. De keuze was reuze in dit informatietijdperk, het tijdgebrek zorgde voor een beperktere diepgang en betrokkenheid. Dat werd ook zichtbaar in de rol van de media, waar echte onderzoeksjournalistiek eenheidsworst werd. Van ieder normaal functionerend mens werd het uiterste gevraagd zowel op werk- als privégebied, Multitasken moesten we, vaak 50 uur per week, wat leidde tot Burn-outs.

De menselijke maat was volkomen zoek.

Natuurlijk en wetmatig is de diepe behoefte om de connectie herstellen met onszelf, elkaar, de natuur en onze omgeving. Deze maatschappelijk beweging maken we wederom met elkaar. Als een zwerm vogels die de lucht zwart kleurt, vanuit onze gemeenschappelijke intelligentie. We zijn er klaar voor.

Reageren? Stuur mail naar: brieven@deanderekrant.nl

Illustratie: Wilfred Klap

BIJWERKING DOOR COVID-19-VACCINATIE

Gezichtsverlamming door vaccinatie? Bewijs het maar!

De zoon van Ab Gietelink kreeg gezichtsverlamming drie dagen na zijn tweede Pfizer vaccin. De neuroloog – met mondkapje – weigert het geval te rapporteren bij Lareb. Niet alleen de gezondheidsautoriteiten en de media willen niets horen van bijwerkingen, vertelt Gietelink in dit persoonlijke relaas – ook de familie niet.

Ab Gietelink

"Gezichtsverlamming?" Ik schreeuwde het door de telefoon van mijn vriendin. Drie dagen na zijn tweede Pfizer vaccin werd mijn 26-jarige zoon getroffen door een gezichtsverlamming. Ik had hem nog zo gewaarschuwd. "Vaccins komen met een prijs".

Toen we bij het OLVG West in Amsterdam arriveerden had David al een eerste controle gehad. Zijn linkeroog viel open en als hij sprak trok zijn mond scheef. Tenslotte verscheen een neuroloog-in-opleiding met mondkapje op. Hij gaf geen hand. Hij had de statistische cijfers opgezocht. 71% kans op volledige genezing, 95% op grotendeels genezing en 5% op geen genezing. Ik slikte. David gaf geen krimp.

"Ik neem aan dat u het gaat melden. Bell's Palsy is een beschreven bijwerking van het Pfizervaccin." De jonge neuroloog keek me aan. "Dat zou goed kunnen, maar we weten het niet zeker. We melden het niet." Er viel een stilte. "De oorzaak maakt ook niet uit," vervolgde hij. "We hebben toch maar één geneesmiddel. Prednison". Ik voelde de irritatie opkomen. De gretigheid waarmee de medische sector alle coronabesmettingen, ziekenhuisopnamen en doden als coronaslachtoffers definieert staat in schril contrast met de scepsis over vaccinschade. Bewijs maar dat de bijwerkingen van het vaccin komen. In de rechtspraak heet dat omdraaiing van de bewijslast.

Tegen 22.00 uur verlieten we het ziekenhuis en stapten een nog geopende pizzeria binnen. "Ik neem aan dat je nu wel begrijpt dat je een medische ontheffing moet krijgen voor een derde vaccin," begon ik direct. "Een derde vaccin is niet aan de orde, maar als het nodig is dan neem ik hem," zei hij koel. "Als het nodig is? Ben je helemaal stapelgek?" schreeuwde ik. "De Europese Unie heeft in april 1,8 miljard Pfizer vaccins extra besteld. Dat is vier extra per Europeaan. Het derde, vierde, vijfde en zesde vaccin staan klaar." Hij keek me stoïcijns aan. "Ik luister naar de wetenschap". "Maar er is over medische zaken fors verschil van mening."

De familie-app brak kort daarop. Sommige familieleden wilden niet geloven dat Bell's Palsy als bijeffect was opgetreden en wilden het bewijs zien. Ik appte dat als het ziekenhuis de bijwerking niet zou melden, ik een klacht bij de medische tuchtraad overwoog. Het neefje dat de app beheerde had een arts als partner en verwijderde mij daarop uit de app. Ik was verbluft. Deze keer kwam de censuur niet van YouTube maar uit mijn eigen familie.

De Italiaanse vriendin van mijn broer was die week toevallig in Amsterdam. Ze is fysiotherapeut in het ziekenhuis van Padua en behandelt ook gezichtsverlammingen. Ze gaf David bij mij op de keukentafel twee keer een lymfedrainagebehandeling. Ze vertelde dat haar collega reeds 3 Bell's Palsy gevallen als gevolg van het Pfizer vaccin had behandeld.

Het neefje dat de familie-app beheerde had een arts als partner en verwijderde mij daar uit. Ik was verbluft. Deze keer kwam de censuur niet van YouTube

David vroeg me opnieuw mee te gaan naar de neuroloog. Een week later wachtten we op tram 13. "Ze willen dat je een mondkapje draagt. Ach. Het werkt niet en is nog ongezond ook", zei ik bij het instappen. "Maar de regel is de regel meneer," schalde de conducteur door de intercom. "Ja dat zeiden ze in het Duitsland van de jaren 30 ook", bromde David duidelijk hoorbaar terug. Ik lachte. David had tegen mijn advies het vaccin genomen en zich sceptisch over alternatieve therapie uitgelaten, maar was tenminste geen gelovig schaap.

In het OLVG ziekenhuis kregen we een andere neuroloog in opleiding. Met mondkapje. De Prednison kuur was over. Het lichaam moest de rest doen. Nog vragen? Ik zei dat ik verbijsterd was dat het ziekenhuis het niet gemeld had bij het Lareb en ik dat nu zelf had gedaan.

"Behalve maatschappelijk, is er nog een ander belang. David moet een medische ontheffing krijgen voor een derde vaccin". De neuroloog knikte begrijpend. "We hebben dit nooit meegemaakt, dus we hebben geen formulier". "Maar U bent het ziekenhuis. U kunt hem toch gewoon die medische ontheffing geven." "Het spijt me, misschien bij de huisarts."

In de tram overdacht ik de situatie. Uit Canadees onderzoek bleek dat Bell's Palsy bij 1 op de 10.000 vaccinaties optrad. Het lijkt weinig, maar op 12 miljoen Nederlandse gevaccineerden zouden dat 1200 gevallen zijn. De media zwegen er over. Bij het Lareb waren nu 118.998 schadegevallen gemeld en meer dan 500 doden. De cijfers bij de Europese EMA stegen razendsnel. Maar bijna niemand publiceert ze.

Hoeveel ernstige vaccinschade is er in werkelijkheid? Ik weet het niet en ik vrees dat niemand het weet. Wil de samenleving het eigenlijk wel weten? Is niet het meest alarmerende, dat de autoriteiten, gezondheidsinstellingen en media het niet willen weten?

Mijn vriendin en ik zochten David onlangs nog een keer op in zijn vaste koffiehuis. Ik omhelsde hem en keek hem daarna in het gezicht. Zijn mond trok minder scheef en zijn oog kon hij bijna sluiten. Het ging beter en ik ontspande. "Zorg dat je alles doet om er vanaf te komen. Anders lopen de vrouwen weg."

▸ **Ab Gietelink is onderzoeksjournalist, filosoof en theatermaker, www.abgietelink.nl**

Vaccinerende artsen handelen in strijd met de wet

ANALYSE

Door mr. Frank Stadermann

Een arts van de GGD-Leiden is onlangs als eerste arts in Nederland persoonlijk aansprakelijk gesteld voor schade die zou zijn ontstaan als gevolg van toediening van een Covid-19-vaccin. Het slachtoffer, de 28-jarige Lisette Verhoeven uit Noordwijk, ontving op 13 maart het AstraZeneca vaccin. Kort nadien kreeg zij een hersenbloeding. (Zie de uitzending van videokanaal Blckbx.tv, "Zo ziet vaccinatieschade eruit".)

Verhoeven verwijt de arts, onder wiens verantwoordelijkheid zij werd gevaccineerd, dat zij in de prikstraat vooraf geen informatie ontving over de risico's van het vaccin. Is zij met haar verwijt bij de arts aan het goede adres? Ze zou overigens ook de fabrikant hebben kunnen aanspreken, maar dat is een lastiger weg - om redenen die te ver voeren om hier te bespreken.

De vraag rijst wat de artsen die verantwoordelijk zijn voor het toedienen van de Covid-19-vaccinaties, daarover aan de mensen vertellen. Wie dit onderzoekt, komt tot de ontdekking dat in verreweg de meeste gevallen door artsen geen enkele informatie wordt gegeven. Artsen wijzen voorafgaand aan het toedienen van een vaccin veelal niet op de mogelijke bijwerkingen. Mensen die zich laten vaccineren, zien vaak de arts niet eens. Of de mensen zich nu laten prikken in de praktijk van hun eigen huisarts of bij de GGD, zij zien meestal alleen de uitvoerder, de assistent of een verpleegkundige.

Dat is opmerkelijk. Want een vaccinatie is een medische handeling waarop de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst van toepassing is. Die wet schrijft voor dat de arts de patiënt over de voorgenomen behandeling informeert. Alleen als de patiënt goed is geïnformeerd, kan hij een afgewogen toestemming ('*informed consent*') geven. Dus in geval van een vaccinatie zal de arts de patiënt moeten informeren over mogelijke bijwerkingen van het vaccin en over risico's voor de gezondheid van de patiënt.

Alleen als de patiënt goed is geïnformeerd, kan hij een afgewogen toestemming ('informed consent') geven.

Een arts hoeft niet 'alles' te vertellen, alleen datgene waarvan hij weet of behoort te weten dat het bij de besluitvorming van de patiënt een rol kan spelen. Voorkomen moet worden dat de patiënt naderhand terecht zal kunnen zeggen: "*Als ik dat had geweten, zou ik geen toestemming hebben gegeven voor de prik*."

> **"Om te beginnen zou de patiënt moeten weten dat het gaat om een nieuwe techniek"**

Relevante informatie die de arts over het Covid-19-vaccin zou moeten verstrekken, is er genoeg. Om te beginnen zou de patiënt moeten weten dat het gaat om een hele nieuwe techniek. Anders dan bij 'gewone' vaccinaties is er bij dit vaccin geen sprake van het inbrengen van het eiwit van een virus maar van het inbrengen van informatie waarmee het lichaam dat eiwit (een lichaamsvreemde stof) zelf gaat aanmaken. Het minste wat de arts daarnaast zou moeten vertellen, is dat het vaccin met een ongewoon grote snelheid is ontwikkeld, dat de effecten op de lange termijn dus nog niet bekend zijn en dat het vaccin dan ook slechts voorwaardelijk tot de markt is toegelaten. Tenslotte zou de arts moeten vermelden wat de belangrijkste bijwerkingen van het vaccin zijn voor zover nu al bekend.

Juist omdat deze nieuwe technologie de traditionele benaming 'vaccin' draagt, maar de samenstelling en de werking ervan fundamenteel afwijken van gebruikelijke vaccins (waarmee mensen ervaring hebben), is de kans groot dat patiënten onvoldoende beseffen wat de consequenties ervan kunnen zijn. Dit legt een extra verantwoordelijkheid bij de arts. De patiënt moet goed geïnformeerd worden. Het is goed denkbaar dat als patiënten deze informatie van hun arts ontvangen, zij alsnog wensen af te zien van de injectie. Blijft de patiënt dan bij zijn besluit om het vaccin toch te nemen, dan is hij in ieder geval goed geïnformeerd.

Ik hoor artsen die ik hiermee confronteer, wel zeggen: "*Ja, maar op de websites van de overheid is de nodige informatie over de vaccins te vinden.*" Daartegen kan worden ingebracht dat die websites niets vertellen over hetgeen hierboven is beschreven. Bovendien, dat de patiënt elders informatie kán verkrijgen, ontslaat de arts niet van zijn verplichting zich ervan te overtuigen dat de patiënt goed is geïnformeerd en weet waar hij "ja" of "nee" tegen zegt.

Door al deze informatie aan de patiënt te onthouden, handelt de arts in strijd met de verplichtingen uit de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst. En dat leidt er toe dat hij aansprakelijk is in het geval er na het toedienen van de prik vaccinatieschade ontstaat. Lisette Verhoeven zou dus wel eens een stevige aanspraak kunnen hebben op de betrokken arts.

Veel artsen denken dat zij bij het Covid-19 vaccin zijn vrijgesteld van aansprakelijkheid voor vaccinatieschade. Dat is niet juist. Het is weliswaar zo dat de overheid de artsen vrijwaart voor claims in verband met vaccinatieschade. Dit heeft het ministerie afgesproken met het Landelijk Huisartsen Genootschap, zo blijkt uit een e-mail van het ministerie van 7 januari 2021 aan huisarts Bettina van Steenis. Maar dat betekent niet anders dan dat de overheid de arts schadeloos stelt als deze verplicht wordt om een vaccinatieschade te vergoeden. De arts wordt niet ontheven van zijn eigen aansprakelijkheid. Hij blijft, hoe dan ook, verplicht de patiënt vooraf goed te informeren. Laat de arts dat na, dan is hij aansprakelijk in geval van schade. Wel kan hij dan de rekening declareren bij de overheid.

Speciale aandacht verdient in dit verband de positie van kinderen van 12 tot 16 jaar.

Breed leeft de opvatting dat die kinderen zelfstandig mogen beslissen of zij zich wel of niet het Covid-vaccin willen laten inspuiten. Die gedachte wordt gevoed door de overheid. Die zegt op de website "Vaccinatie van jongeren van 12 tot en met 17 jaar (Rijksoverheid.nl): "*Heb je de leeftijd van 12 tot en met 17 jaar? Dan kun je je laten vaccineren tegen het coronavirus. Als je dat wilt. Je kunt nu een prikafspraak maken, als je dit nog niet hebt gedaan.*" Ook stelt de overheid op Rijksoverheid.nl ("'Toestemming van je ouders voor een coronaprik"): "*Ben je jonger dan 16? Beslis dan samen met je ouders of verzorgers of je een coronaprik wilt. Kom je er echt niet uit samen? Dan mag je uiteindelijk zelf beslissen of je je laat vaccineren.*"

Veel artsen denken dat zij bij het Covid-19 vaccin zijn vrijgesteld van aansprakelijkheid voor vaccinatieschade. Dat is niet juist

Dit laatste is juridisch onjuist. Alleen kinderen vanaf 16 jaar mogen zelfstandig beslissen (zie Artikel 7:450 Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (Burgerlijk Wetboek). Voor kinderen van 12 tot 16 jaar geldt dat de ouders toestemming moeten geven voor medische behandelingen, dus ook voor injecties. Als de ouders en het kind van mening verschillen, mag de arts *onder voorwaarde* de wens van de ouders negeren. Dan moet de arts zich er wel van overtuigen dat het kind heel goed weet wat het wil. De wet is daarover heel duidelijk. De arts mag alleen de wens van de ouders negeren "*indien de patiënt ook na de weigering van de toestemming van de ouders, de verrichting weloverwogen blijft wensen.*" Dat de arts niet zonder meer mag afgaan op de wens van het kind, blijkt nog eens overduidelijk uit een vonnis van de Rechtbank Noord Nederland van 21 september jl. Kennisbank Familierecht: Rechtbank Noord-Nederland 21-09-2021, ECLI: NL:RBNNE:2021:4096 (split-online.nl) Het is onbegrijpelijk dat artsen massaal die wettelijke bepaling aan hun laars lappen. Welk kind van 12 jaar of zelfs van 15 jaar kan '*weloverwogen*' besluiten om een Covid-19-injectie te nemen. Mocht een kind na een vaccinatie schade oplopen, dan zal de arts die de ouders niet heeft gehoord, ongetwijfeld voor de schade moeten opdraaien.

Door in de huidige vaccinatiecampagne geen goede informatie over het vaccin te geven, handelen artsen tegen de wet. Hetzelfde geldt voor de artsen die de ouders van kinderen van 12 tot 16 jaar buitenspel zetten. Ook dat is in strijd met de wet. ■

MR. JEROEN POLS

Het ultieme verraad

De sluiting van Waku Waku drukt ons met de neus op de feiten. Een hardwerkende ondernemer probeert zich staande te houden tegen een ontspoorde en machtswellustige burgemeester. Sharon Dijksma is het schoolvoorbeeld van een nieuwe generatie despoten die hun democratische maskers hebben afgeworpen en zonder moreel gezag beleid doordrukken.

Dijksma vertoonde haar talenten eerder in Amsterdam als wethouder van verkeer. Zij drukte haar stempel op een gewetenloos taxibeleid. Zij eiste van taxiorganisaties naleving van de *three strikes out*-regel, hetgeen betekent dat chauffeurs na drie verkeersovertredingen, zoals bijvoorbeeld het negeren van een stopverbod, een beroepsverbod krijgen en daarmee brodeloos worden. Een aantal Amsterdamse organisaties weigerden dit op grond van gewetensbezwaren. Temeer daar Dijksma tegelijkertijd Uberchauffeurs geen strobreed in de weg legde.

Nadat het niet mogelijk bleek om in dialoog met Dijksma tot een redelijke oplossing te komen, besloten deze organisaties de regels eigenhandig te wijzigen en sanctioneerden de chauffeurs met een geldboete in plaats van een beroepsverbod. Dijksma brieste van woede en waarschuwde dat zij zou laten zien wie de baas is. Zij verpletterde de ondernemingen met tienduizenden euro's aan dwangsommen. In meerdere kortgedingen tegen de wethouder gaf de civiele rechter de organisaties grotendeels gelijk. Dijksma negeerde echter de rechterlijke vonnissen en drukte toch haar beleid door.

DIJKSMA TOONT GEZICHT VAN TIRANNIE

Tot op de dag van vandaag procederen deze ondernemers om hun overleven, maar zij staan nog steeds achter hun keuze. Zij weigerden immorele regels uit te voeren ook als dit het einde van hun onderneming betekent. Ook Waku Waku in Utrecht maakte deze keuze. Dijksma toont daar het gezicht van onvervalste tirannie om perverse en misdadige regels af te dwingen.

Zij won het gevecht maar verloor de strijd. Wat deze despoten namelijk niet begrijpen is dat het bevoegde gezag haar autoriteit ontleent aan goed bestuur. Op het moment dat zij hun macht gebruiken om burgers te tiranniseren en te dwingen kwaad te doen, verliezen zij hun autoriteit.

De overeenkomst tussen deze taxiorganisaties en de restauranthouder is dat zij luisterden naar een hogere macht, namelijk hun verstand en hun geweten. Daarmee hebben zij het recht aan hun kant. De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens uit 1948 biedt het geweten en de vrijheid van denken namelijk de hoogst mogelijke bescherming. Geen bestuurder heeft de bevoegdheid deze hogere autoriteit opzij te schuiven. Het geweten en de rede vormen de basis van het mensenrechtensysteem en het bewijs van menselijke waardigheid. Een systeem dat ontworpen is om ons te behoeden voor een herhaling van de aanslag op de menselijke waardigheid zoals in de jaren dertig en veertig van de vorige eeuw.

Het uitgangspunt is dat ieder mens geboren wordt met onvervreemdbare mensenrechten als vrijheid en gelijkheid. De restauranthouder begreep dit en weigerde om zijn geweten opzij te zetten. Dat is niet eenvoudig in een samenleving waarin de bevolking zich gesteld ziet tegenover het verraad van tot op het bot corrupte politiek, medici, wetenschap en media die gezamenlijk de samenleving in een Orwelliaanse oorlog tegen een verkoudheidsvirus hebben gestort.

Maar het ultieme verraad pleegde uiteindelijk de rechterlijke macht. Een onafhankelijke rechtspraak vormt het hart van een democratische rechtsstaat. De rechter liet de restauranthouder in de kou staan en legitimeerde daarmee misdadig beleid. Dit is ook de rol die de rechtsspraak de afgelopen anderhalf jaar heeft gespeeld. Op geen enkel moment heeft zij de grondrechten van de Nederlandse burgers verdedigd. Hun rol was die van vazal van de macht.

Met het wegvallen van de rechterlijke macht staat de bevolking eenzaam tegenover een almachtige overheid. Daarom is het tijd om te beseffen dat er geen cavalerie komt om ons te redden. Dat kunnen wij alleen zelf doen. In deze situatie legitimeren het geweten en de rede massale burgerlijke ongehoorzaamheid. De keuze van Waku Waku was daarmee de enig juiste. Het is wachten op het moment dat de horecabranche en ook de rest van Nederland haar angst overwint.

Meegaan met perverse en misdadige regels biedt geen uitkomst. Het is uitstel van executie. De dag dat de bevolking dit beseft, is de dag dat tirannen als Dijksma hun macht verliezen. Dat vraagt grote offers maar de geschiedenis leert dat moreel gezag uiteindelijk altijd overwint. ■

▸ **Dr. Frank Stadermann is oud-advocaat. Zijn motto: Het hoogste recht staat niet in de wet.**

Reinout Koperdraat
Politicoloog, journalist, tekstschrijver

“Begin jaren zeventig doorliep ik de School voor de Journalistiek in Utrecht, toen nog de enige journalistenopleiding. Docenten kwamen van de socialistische uitgeverij SUN. Het waren gedegen marxisten. We leerden over eigendomsverhoudingen, over de klassen van de bezitters en de bezitlozen. We analyseerden de berichtgeving over de staatsgreep in Chili van 1973 en onderzochten de rol van Amerika en de CIA. De burgerlijke pers schreef hier nauwelijks over en wij werden weggezet als gevaarlijke marxisten, de wappies van toen.”

Nuis en Asser

Tijdens zijn studie politieke en sociale wetenschappen (UvA) kwam Reinout bij De Waarheid terecht, dagblad van de CPN. Zijn doctoraalscriptie ging over de desintegratie van het Nederlands communisme. “We zaten in het zogenoemde ‘ik-tijdperk’. Die individualisering verdroeg onze partij niet. De neuzen moesten immers dezelfde kant op, zo maakte je een vuist. Wij wilden partij en krant vernieuwen en verbreden, maar daar voelde de partij uiteindelijk weinig voor. De Waarheid ging failliet en wij, rode communisten, werden groen en links!”

In de vredesbeweging organiseerde Reinout een landelijke menselijke demo-ketting tegen de kruisraketten in Woensdrecht (1986).“Dat kostte me een jaar van mijn leven. Pc’s hadden we niet, dus we postten 2000 brieven naar alle lokale vredesplatforms.”

“Actievoeren kreeg ik met de paplepel ingegoten. Als klein ventje liep ik met mijn ouders mee tegen de A-bom en de vreselijke Vietnamoorlog. Zij waren beeldend kunstenaars, pacifistisch-socialistisch en actief in de Zuidelijk-Afrikabeweging tegen apartheid.”

Via de QR-toegangspas voelt Reinout nu voor het eerst van zijn leven hoe apartheid echt voelt. Schrijnend. “Het coronavirus wordt gebruikt om een supra-kapitalistisch controlesysteem uit te rollen via een wereldwijd opgezette, industriële communicatierevolutie via microtechnologische Artificial Intelligence. Veel van mijn oude linkse makkers zijn bang voor het virus, ze vertrouwen op de heilige wetenschap der witte jassen en ik ben de gek, want ik weiger de spuit. De laatste fase van het moderne supra-kapitalisme is ingegaan, middels een geniaal diabolisch medisch-technologisch script. Macht, privébezit en vaccinhandel. Een laatste, ultieme stuiptrekking feitelijk.”

“De oplossing zit wellicht toch in kleinschalige productiecoöperaties. Daarmeen zijn democratische zeggenschap en bezit goed te regelen. Terug dus naar basisdemocratie. In deze tijd groeit het bewustzijn enorm. Ik zie onze gele paraplu’s als een mooi symbool tegen ongewenste neerslag. De anti-corona beweging is deels ook sterk spiritueel getint en in tegenstelling tot de jaren zeventig nu met een sterker politiek besef. Velen realiseren zich dat onze vrijheid op het spel staat. Dus kom in beweging. Massaal. Met het hoofd koel, het geweten zuiver en de poot stijf.” ■

▸ **Ad Nuis en Tobias Asser zijn fotograaf en journalist.**

SERIE ‘RECHTE RUG’

Fotografie Tobias Asser